

ይፍጠኑ!
 እስከ የካቲት 30/2016 ዓ.ም ድረስ ብቻ የሚቆየውን የማህበረሰብ አቀፍ ጤና መድን የአባላት ምዝገባና ዕድሳት ያከናውኑ።
 የአገልግሎት ተጠቃሚም ይሁኑ!
 የድሬዳዋ አስተዳደር ጤና ቢሮ

19ኛ ዓመት-ቁጥር 864 ሳምንታዊ ዕቅድ **ረቡዕ** የካቲት /20/ 2016 ዓ.ም

ታሪካዊው የድሬዳዋ ምድር ባቡር የመንገደኞች ተርሚናል በ 13.5 ሚሊዮን ብር ጥገና ሊደረግለት እንደሆነ ተገለፀ

የድሬዳዋ አስተዳደር ባህልና ቱሪዝም ፅ/ቤት ከኢትዮጵያ ቅርስ ባለስልጣን መ/ቤት ባገኘው የገንዘብ ድጋፍ ታሪካዊውን የድሬዳዋ ምድር ባቡር የመንገደኞች ተርሚናልን ለመጠገን የውል ስምምነት የፈረማ ስነ-ስርዓት አከናወነ።

በፊርማ ስነ-ስርዓት ላይ በመገኘት ንግግር ያደረጉት የድሬዳዋ አስተዳደር ባህልና ቱሪዝም ፅ/ቤት ሀላፊ የሆኑት አቶ ሚካኤል እንዳለ የድሬዳዋ ምድር ባቡር ረጅም እድሜ ያስቆጠረ በመሆኑና የድሬዳዋን ታሪክ የያዘ በመሆኑ ለከተማችን ከፍተኛ አስተዋጾ እንዳለው አንስተው፤ ይህንን ታሪካዊ ቅርስ ከነሙሉ ገፅታው ለትውልድ ማሸጋገር አስፈላጊ መሆኑን ገልፀዋል። በዚህም ከኢትዮጵያ ቅርስ ባለስልጣን መ/ቤት ጋር በመተባበር ጥናቶች እንደተደረገና ጥገና ለማድረግ ውሉ እንዳስፈለገ ተናግረዋል ለዚህም ባለስልጣኑን አመስግነዋል።

የኢትዮጵያ ቅርስ ባለስልጣን ዋና ዳይሬክተር የሆኑት ወ/ሮ ህይወት ህይሉ በበኩላቸው የድሬዳዋ ምድር ባቡር ተርሚናል በትራንስፖርት ቱሪዝም ውስጥ በርካታ ታሪክ ያለው ግንባር ቀደም ተቋም መሆኑን ገልፀው፤ ይህንን ታሪክ ጠብቆ ለማቆየት ጥገና ማድረግ ተገቢ መሆኑን ተናግረዋል።

የኢትዮጵያ ቅርስ ባለስልጣን ቅርፆችን፣ የመጠበቅ

የመንከባከብና የመጠገን ሀላፊነት ያለበት በመሆኑ የድሬዳዋ ምድር ባቡር የመንገደኞች ተርሚናል ላይ የረጅም ጊዜ ጥናት በማከናወን ያሉትን ችግሮች በመለየት እድሳት የሚያስፈልግበትን ቦታ በመለየት ለመጠገን መፈራረማቸውንና በዚህም ስራው በ9 ወራት ይጠናቀቃል ተብሎ እንደሚጠበቅና 13.5 ሚሊዮን ብር እንደሚፈጅም ወ/ሮ ህይወት ጨምረው ተናግረዋል።

ስራውም በጥራትና የቅርስ ይዘቱን በጠበቀ መልኩ እንደሚሰራ ያነሱት ዳይሬክተሯ ከተለያዩ የአለም ሀገራት

የተውጣጡ የድሬዳዋ አስተዳደር ልጆች ፣ ወዳጆች እንዲሁም ከፈረንሳይ ፣ ከጅቡቲ፣ ከኒጄር፣ ከማሊና ከዩኤስኤን ጨምሮ ከሌሎች የዓለም ሀገራትም የመጡ የዲያሎግ ሂደቶች አባላት እና ተሳታፊዎች በዚህ ፊርማ ስነ-ስርዓት ላይ በመገኘታቸው መደሰታቸውን ገልፀው፤ ተቋሙ ላይ የራሳችሁን አሻራ አሳርፉ ሲሉም መልዕክታቸውን አስተላልፈዋል።

ከፊርማው ስነ-ስርዓት በመቀጠልም ከተለያዩ የአለም ሀገራት የተውጣጡ የድሬዳዋ አስተዳደር ልጆች ፣

ወዳጆች እንዲሁም ከፈረንሳይ ፣ ከጅቡቲ፣ ከኒጄር፣ ከማሊና ከዩኤስኤን ጨምሮ ከሌሎች የዓለም ሀገራትም የመጡ የዲያሎግ ሂደቶች አባላት እና ተሳታፊዎች የባቡር ሽርሽር አከናውነዋል በዚህም ከፍተኛ ደስታ እንደተሰማቸው ገልፀዋል።

በኤደን ሳሙኤል
ፎቶ፤- ሙሉዓለም ደሴ

በጥንታዊቷ ሀርላ ከተማ ከ 6 ተኛ ክፍለ ዘመን ጀምሮ ረጅም እድሜ ያስቆጠረ ኪነ-ህንጻ በአርኪዮሎጂስቶች ቁፋሮ ተገኘ

ጥንታዊ የሀርላ መንደር የተገነባው በሁለት ዋና ዋና ኮረብታዎች እና ትንንሽ ኮረብታዎች ፣ እንዲሁም ወደ ሰሜን አቅጣጫ ተዳፋት ቦታ ላይ በትልልቅ ድንጋዮች በተከቡ ስፍራዎች ላይ ሲሆን በዚህ መንደር ላይም በርካታ የአርኪዮሎጂካል ቁፋሪዎች በተለይም በመኖሪያ ቤቶች ፣ በመቃብር ስፍራዎች እና መስጊዶች ላይ የተለያዩ ጥናቶችን አድርገዋል።

በፕሮፌሰር ቲሞቲ አሌክሳንደር የሚመራው የሀርላ የአርኪዮሎጂስት ጥናት ቡድን በሀርላ የተለያዩ ጥናትና ምርምሮችን እያደረጉ ሲሆን ጥናቶቹም መስጊዶች ፣ የጌጣጌጥ መስጊድ ህንጻዎች ፣ መቃብሮች ፣ ከኢንዱስትሪያል አገልግሎቶች ጋር ተዛማጅነት ያላቸው ቤቶች (ምናልባትም የልብስ ፋብሪካ ሊሆን የሚችል) ፣ ሰፋ ያለ የኪነ-ህንጻ አካል ምናልባትም የሲቪል አገልግሎት የነበረው ፣ በርካታ መኖሪያ ቤቶች ፣ መስጊድ ቤቶች ምናልባትም አልባሳት መስሪያቸው እና የመሳሰሉት ጥንታዊ ቅርሶች በአርኪዮሎጂካል ቁፋሪዎች መገኘታቸውን የጥናት ቡድን መሪ ፕሮፌሰር ቲሞቲ አሌክሳንደር ገልፀዋል።

ፕሮፌሰሩ አክለውም ይህን ከ 1400 ዓመት በላይ እድሜ ያለውን የሀርላ ሀብትን እስከዛሬ ድረስ በራሳቸው ተነሳሽነት ጠብቀው ለዚህ ያቆዩትን የሀርላ መንደር ህዝብን አመስግነው ወደፊትም እንዲህ አይነት የቅርስ ሀብቶችን ካገኙ ምንም ነገር ሳይነኩትና ሳይቆፍሩት ወደ አጥኚ ቡድኑ ቢጠቁሙ የተሻለ መሆኑንም ነው ፕሮፌሰሩ ያስታወቁት ።

የቅድመ ዘመን ታሪክ ባለቤት የሆነችው

ድሬዳዋ ላይ የመካከለኛ ዘመን ታሪክ በሆነው ሀርላ ላይ የተለያዩ ጥናት እና ምርምሮች ተደርገው በርካታ ታሪካዊ ቅርሶች መገኘታቸውን የድሬዳዋ አስተዳደር ባህልና ቱሪዝም ቢሮ ሀላፊ የሆኑት አቶ ሚካኤል እንዳለ ተናግረው እነዚህን የተለያዩ ተግባራት ይከናወኑባቸው የነበሩ ጥንታዊ ቦታዎችን እና በቁፋሮ የተገኙ ጥንታዊ መስጊዶች ለጎብኝዎች በሚያመች ሁኔታ የተዘጋጁ ስለሆኑ በስፍራው በመሄድ መጎብኘት እንደሚቻልም አቶ ሚካኤል

ወደ ገጽ 4 ዙሯል

አስተዳደሩ በከተማዋ የሚስተዋለውን የቤት ችግር ለመቅረፍ አዳዲስ አሰራሮችን በማምጣት እየሰራ መሆኑን ገለፀ

የድሬዳዋ አስተዳደር ከንቲባ ጽ/ቤት በመስተዳደሩ በአነስተኛ የቀበሌ ቦታ ላይ የጋራ መኖሪያ ቤት መገንባት በሚቻልበት ሁኔታ ላይ ከአዲስ አበባና ከአዳማ ከተሞች የተገኙ ምርጫ ተሞክሮችን ለከተማ ወረዳዎች፣ ለገጠር ክልላትና እንዲሁም ለተለያዩ ተቋማት አመራሮችና ለህዝብ ተወካዮች በማቅረብ የውይይት መድረክ አከናውኗል።

መድረኩን በንግግር የከፈቱት የድሬዳዋ አስተዳደር ከንቲባ ጽ/ቤት ኃላፊ አቶ ገበየሁ ጥላሁን በመስተዳደሩ የሚስተዋለውን የቤት ችግር ለመቅረፍ አዳዲስ አሰራሮችን ከሌሎች ከተሞች በተሞክሮት በመውሰድ ከሚለከታቸው አካላት ጋር በርብርብ እየሰራ መሆኑን ገልፀዋል።

በዚህም የነዋሪዎችን የቤት ፍላጎትና ተደራሽነትን ለማጣጣምና ችግሩን ለመቅረፍ ከአዲስ አበባና ከአዳማ ከተሞች ምርጫ ተሞክሮ እንደተወሰደና፤ ተሞክሮውንም

ወደ ገጽ 4 ዙሯል

የድሬዳዋ አስተዳደር የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ የ2016ዓ.ም የሰድስት ወር የስራ አፈፃፀም እና የቀጣይ ሰድስት ወራት እቅድ ከባለድርሻ አካላት ጋር የምክክር መድረክ አካሄዷል

በእቅድ ግምገማ መድረኩ የተቋሙ ምክትል ቢሮ ኃላፊ አቶ ግርማ ተሰማ እንደተናገሩት ተቋሙ በዋናነት ሊወጣ ከሚጠበቅበት ተልዕኮ አንፃር ለአስተዳደሩ ለልማት ስራዎች የሚያስፈልጉ ሀብት ማመንጨት፣ ሀብትን ማስተዳደር እና የክትትልና ድጋፍ ስራን መስራት ዋናዎቹ እንደሆኑ ተናግረዋል።

ምክትል ቢሮ ኃላፊ ከዚህም ጋር አያይዘው ስራዎቹም በእቅድ የተመሩ እንዲሆኑ ከማድረግ አንፃር የሚገዙ ሀብቶች በመንግስት የግዥ ስርአት እንዲገዙ ማድረግ፣ የአንድ እቅድ አንድ ሪፖርት ስርአት ከባለፈው አመት ጀምሮ በዘመናዊ በለማ ሶፍት ዌር ከእጅ ነኪኪ ነፃ በሆነ አግባብ ስራዎች እንዲሰሩ መደረጉ፣ የንብረት አስተዳደር ስርአትን ለማዘመን ባለፈው አመት የተጀመረውን ስራ አጠናክሮ ለማስኬድ ለማዘመን ቀሪ ስራዎችን መስራቱን፣ በባለፉት ሰድስት ወራት ገቢን ከማስተዳደርና የፋይናንስ አስተዳደር ስርአቱ ውጤታማ እንዲሆን ከማድረግ አንፃር በርካታ አበረታች ስራዎች መስራታቸውን ጠቁመው፣ ቀሪ ስራዎችም ከመድረኩ ከሚገኘው ግብአት በቀጣይ ሰድስት ወራት የተሻለ አፈፃፀም እንዲኖር ያደርጋል ብለዋል።

በ2016 በጀት አመት በአስተዳደር ደረጃ 5.1 ቢሊዮን ብር ለመሰብሰብ በታቀደው መሰረት በሰድስት ወሩ መሰብሰብ ካለበት 3.1 ቢሊዮን ብር 2.3 ቢሊዮን ብር ለመሰብሰብ ተችሏል ይህም ከእቅድ አንፃር የተሻለ አፈፃፀም ነው ብለዋል።

ከተለያዩ ምንጮች 420 ሚሊዮን ብር በተያዘው አመት ለመሰብሰብ መታቀዱን እና በሰድስት ወሩ 240 ብር ለመሰብሰብ ቢታቀድም 212 ሚሊዮን ብር በመገኘቱ ለትምህርት ጥራት ማስጠበቂያ (ጂቲፒ)

እና ለከተማ ልማታዊ ሴኔት፣ ለሚከናወኑ ስራዎች እንዲሁም መሰል ተግባራት እንዲውሉ ተደርጓል በዚህም በሰድስት ወሩ 96% አፈፃፀም ያመለክታል ሲሉ ምክትል ቢሮ ኃላፊው ገልጸዋል።

በአስተዳደሩ ከሚሰበሰበው 5.1 ቢሊዮን ብር እና ከፌደራል የሚመጣ 1.9 ቢሊዮን ብር በጥቅሉ 7 ቢሊዮን ብር ሀብት በፋይናንስ አስተዳደሩ ተቋሙ የሚያከናውን ሲሆን ይህም በሰድስት ወራት አፈፃፀሙ 96% ፋይናንስ ለታለመለት አላማ እንዲውል ከማድረግ አንፃር ጥሩ ክንውኖች መኖራቸውን ጠቅሰዋል።

በአስተዳደሩ እየተከናወኑ ያሉ ኘሮጀክቶች በታለመላቸው ጊዜና በጀት እንዲከናወኑ የኘሮጀክቶች አፈፃፀም የሚከታተሉ ሶፍትዌሮች ለምሳሌ በአስተዳደሩ እየተከናወኑ ያሉ 124 ኘሮጀክቶች እቅድና አፈፃፀማቸውን በአግባቡ በዚሁ ሶፍትዌር ክትትል እየተደረገ ይገኛል ሲሉ ምክትል ቢሮ ኃላፊው ገልጸዋል።

የሀብረተሰቡን ተጠቃሚነት ያረጋግጣሉ ተብሎ በአስተዳደሩ በተለያዩ የልማት ስራዎችን የሚያከናውኑ አምስት የበጎ አድራጎች ድርጅቶች ከአንድ አመት እስከ አምስት አመት በአስተዳደሩ የልማት ስራ የሚያከናውኑ መኖራቸውንም ገልጸዋል።

ባለፉት ሰድስት ወራት እንደ ተቋም የገጠሟቸው ተግዳሮቶችንም ሲገልፁ ከውጭ የሚመጡ ፋይናንስ በጊዜ አለመጣት አፈፃፀሙም ላይ ከፍተኛ ማምጣቱን እና የእቅድና ሪፖርት አሰራር ላይ በተያያዘም በአውቀትና ክህሎት ባለመሰራቱ ክፍቶች መኖሩን በቀጣይ ስራዎች በመስራት የተሻለ አፈፃፀም እንዲኖር ይደረጋል ብለዋል።

በትዕግስት ቶሎሳ
ፎቶ:-አብይ ሸመልስ

በምግብ ደህንነት ላይ የሚመክር የውይይት መድረክ ተካሄደ

በአስተዳደሩ ከተለያዩ የአለም ሀገራት የተውጣጡ የድሬዳዋ ልጆች እና ወዳጆች እንዲሁም ከኒጄር፣ ከማሊ፣ ከፈረንሳይ እና ጅቡቲን ጨምሮ ከሌሎች ሀገራትም የመጡ የዲያሎግ ሂደቶች አባላት እና ተሳታፊዎች ከድሬዳዋ ዩኒቨርሲቲ ጋር በመተባበር ያላቸውን ልምድ እና እውቀት የሚያካፍሉበት በምግብ ደህንነት ላይ የሚመክር የውይይት መድረክ ተካሄደ።

የውይይት መድረኩ በዋናነት የአስተዳደሩን የህዝብ ለህዝብ ግንኙነት በማጠናከር ልምዶችን እውቀቶችን በመቅሰም ወደ ነባራዊ ሁኔታዎች በመቀየር የአስተዳደሩን ልማት ለማፋጠን ታሳቢ ያደረገ የውይይት መድረክ መሆኑ ነው የተገለጸው።

በውይይት መድረኩ ላይ ተገኝተው የመከፈቻ ንግግራቸውን ያደረጉት የድሬዳዋ ዩኒቨርሲቲ ፕሬዝዳንት ዶ/ር ኡባህ አደም መድረኩ ድሬዳዋን በሰፊው ሊያስተዋውቅ የሚችል እና በርካታ አዎንታዊ ገጽታ ለመገንባት መልካም አጋጣሚ የሚፈጥር መሆኑን ተናግረዋል።

ውይይቱ የማህበረሰቡን ቁልፍ ችግር በመፍታትም ረገድ ሀገር በቀል እውቀቶችንና ልምዶችን በማሳደግ በኩል ትልቅ አቅም የሚፈጥር መሆኑን ተናግረዋል።

ከተለያዩ ዓለም ሀገራት ከመጡት የድሬዳዋ አስተዳደር ልጆች፣ ወዳጆች፣ የዲያሎግ ሂደቶች አባላት እና ተሳታፊዎች ጋር በትምህርት፣ በጤና፣ በግብርና እና በሌሎች ዘርፎች የልምድ ልውውጥ ማድረጉ ለአስተዳደሩ ከፍተኛ ጥቅም እንደሚያስገኝ የገለጹት ደግሞ የከንቲባው ማህበራዊ ዘርፍ አማካሪ የሆኑት አቶ አ.መር አህመድ ናቸው።

ውይይቱ በተለያዩ ማህበራዊ እና ኢኮኖሚ ጉዳዮች ላይ የሚመክር መሆኑን ያነሱት አቶ አ.መር የአሁኑ እና የወደፊት ትውልዶች በጋራ የመሻሻል ፍላጎት እና በጋራ መስራት ባህልን መሠረት ለመጣል አስተዋጽኦ ያላቸው

በምግብ ራስን መቻል፣ የአየር መዛባትና ተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ፣ ምጣኔ ሀብት፣ ዲፕሎማሲ፣ ወጣቶች፣ ሴቶች፣ ትምህርት እና ተያያዥ ጉዳዮች ላይ ያተኮሩ ውይይቶች በቀጣይ ጊዜያት በልሁካን ቡድኑ የሚከናወኑ

መሆኑን አስረድተዋል።

በሰላም ለማ
ፎቶ:- ሙሉዓለም ደሴ

ምኒሊክ ተወልዶ ባያነሣ ጋሻ ' ግብሩ እንቁላል ነበር ይህን ጊዜ አበሻ

የአድዋ ድል የኢትዮጵያ ብሔራዊ ክብር ማኅተም፤ የጥቁር ህዝቦች የነፃነት ተጋድሎ ቀንዲል ነው። የመላው ዓለም ተፈጥሮአዊ ግብር እና ሰብአዊ ክብር የታደሰው፤ በእውነትና በፍትህ ህልውናና ምልዓት ላይ የተሰካ ትልቅ ጥርስ የተነቀለው ... በአድዋ የታላቅ ህዝቦች ታላቅ ድል ነው።

ከአዲስ አበባ ወደ ሰሜን ኢትዮጵያ ስንሄድ 1066 ኪሎ ሜትር ርቀት ላይ ታላቁ ጦርነት የተደረገበትና ታላቁ ድል የተገኘበት ሥፍራ አድዋ ከተማና የከተማው ግድም ገመገሞች ይገኛሉ። በኢትዮጵያውያን አቡጊኸር (Julian calendar) የካቲት 23 ቀን 1888 ዓ.ም፤ ወይም በአውሮጳውያን የዘመን አቆጣጠር (Gregorian Calendar) February (የካቲት) መጨረሻ እና March (መጋቢት) መጀመሪያ ላይ 1896 ለጦርነቱ መነሻ የሆነው ውል የተፈፀመው በዚህ ዘመን ከአዲስ አበባ በስተሰሜን 468 ኪሎ ሜትር ርቀት ግድም ከውጫሌ ከተማ ግርጌ ከአምባሰል ተራራ ሥር ወሎ ውስጥ ንጉሥ ይስማ እየተባለ በሚጠራ ሥፍራ ነው።

ሸልዶ ተራራ ወይም (ሰሎሳ ተራራ)፤ ማርያም ሸዊቶ፤ አዲ ተቡን፤ ረቢ አርአየኒ (እግዚሃር አሳዮኝ)። በመሆናት የሚታወቁት እነዚህ ገመገሞችና ተራራ ሥፍራዎች ዋናዎቹ የጦር ግንባሮች ናቸው። በመቶ ሺህ የሚሠላ የኢትዮጵያ ገበሬ ሠራዊት ከአንድ ቀን ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ የአውሮጳ ቅኝ ገዢ ወራሪዎችን ድባቅ ከመታና ረግጦ ካስወጣ በኋላ ከምሽቱ አራት ሰዓት ግድም (የካቲት 23 ቀን) እንዳማርያም ላይ ተሰባስቦ በአንድ አግሩ ቆሞ ቀኙን (ድሉን) ለሰጠው አምላክ ምሥጋና አቅርቧል። አባት ሆይ፤ ንቀውን የመጡ የአገራችንን ድንበርና ልዕልና የደፈሩ የአውሮጳ ኮሎኒያሊስት ወራሪዎችን እንድናሸንፍ

(ድል እንድናደርግ) ስለረዳኸን እናመሰግንሃለን ...

ሃያ ዘጠኝ ሺህ ፈረሰኞችን ጨምሮ ከመቶ ሺህ እስከ መቶ ሃያ ሺህ የሚገመት አንድ ሺህ ኪሎ ሜትር በባዶ እግሩ የተጓዘ የኢትዮጵያ የገበሬ ሠራዊት በወታደራዊ አካዳሚ የሠለጠነውን የአውሮጳ ወራሪ ጦር የካቲት 23 ማለዳ አሥራ አንድ ሰዓት ግድም ገጥሞ ከረፋዱ አራት ሰዓት ላይ ማሸነፉን አረጋግጧል ይለናል የታሪክ ተመራማሪው ጆርጅ በርክሌይ የአድዋ ጦርነትና ዳግማዊ አፄ ምኒሊክ በተሰኘው ዳኘው ኃይለሥላሴ ወደ አማርኛ በተረጎሙት መጽሐፍ ላይ። የኢትዮጵያ ገበሬ ሠራዊት ፈረሱ ላይ ሆኖ የጋሻውን እምብርት መሬት ላይ እያጠቀሰ ጎራዴውን አየር ውስጥ እየቀዘፈ ባበደ መንፈስ (በተቆጣና በቆረጠ መንፈሥ) በጀግንነት ተዋግቷል።

ጦርነቱ በተጀመረ ከአምስት ሰዓት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ሃምሳ ስድስቱም የኢጣሊያ መድፎች ሙሉ ለሙሉ ተማርከዋል፤ የቅኝ ገዢውን ወራሪ ሠራዊት ከመሩት ጀኔራሎች ጀኔራል አልቤርቶኒ ሲማረክ የሠራዊቱ ዋና አዛዥ ጆኔራል ባራቴሪ ከጥቂት አጃቢዎቹና በሸንፈት ከተበታተኑ የኢጣሊያ ወታደሮች ጋር ሸሸቷል።

በዚህ ድብልቅልቅ ያለ ውጊያ ከሃምሳ ስድስቱ የኢጣሊያ መድፎች በተጨማሪ ብዙ ሺህ ቀላልና ከባድ መትረፍቶች እንዲሁም የነፍስ ወከፍ ጠመንጃዎች በአሥር ሺሆኖች በመቶ ሺዎች ከሚቆጠሩ መሰል ጥይቶቻቸው ጋር ተማርከዋል። በአጠቃላይ ምርኮው ወደ አዲስ አበባ የተጓጓዘው በአምስት መቶ አጋሰሶች ተጭኖ ነው።

በማግስቱ የካቲት 24 ቀን 1888 ዓ.ም ከጠዋቱ አራት ሰዓት ላይ የኢጣሊያ ምርኮኞች በምኒሊክ

ድንኳን ፊት ሲያልፉ የኢትዮጵያ ጀግና የገበሬ ሠራዊት እየገደቡ እየሸለሉ አሳልፏቸዋል። ጆኔራል አልቤርቶኒ በምርኮኛነት ኢትዮጵያ ውስጥ ቆይቶ አገሩ ከተመለሰ በኋላ በፃፈው መጽሐፍ ላይ ከሚገልጹት ጥቁር የነፃነት ተዋጊዎች መሃከል አንዱ እንደ እኛው ነጭ አውሮጳዊ ነው ብሎአል። ይህ ሰው ከፊረንሣይ አገር ወደ ኢትዮጵያ ለጦር መሣሪያ ጥገና የመጣ ካፒቴን አርዲናንስ ሲሆን፤ አሁን ጊዜው የጦርነት ስለሆነ ወደ አገርህ ተመለስ ቢባል ቢሠራ አሻፈረኝ ብሎ ከእኛ ጋር አድዋ ድረስ የዘመተ ነው።

ኢትዮጵያ በአድዋ ጦርነት ላይ ከተዋጋችባቸው የጦር መሣሪያዎች ሠማንያ ሺህ የሚሆኑት አሮጌ ጠመንጃዎች የተገዙት ከፊረንሳይ አገር በምሥጢር ነው። ጠመንጃዎቹን ገዝተው ወደ ኢትዮጵያ ያስገቡት ለመጀመሪያ ጊዜ መኪና ወደ ኢትዮጵያ ያስገቡት በሥጋ በደምና በትውልድ አርመናዊ በነፍስና በመንፈስ በዜግነትና በልብ ፍቅር ኢትዮጵያዊ የሆኑት የኢትዮጵያ የልብ ወዳጅ ሰርኪስ ቴሪዝያን ናቸው።

አሁን በመዲናችን የሚገኘው የአርሾ ላቦራቶሪ ባለቤትና በዓለም ላይ ኢትዮጵያን የመሰለ ውብ አገር የለም ያሉኝ ዶክተር አርሻሽር ቴሪዝያን ኢትዮጵያ ውስጥ አርመናዊ ትውልድ ኖሮት ኢትዮጵያዊ ዜግነት የሌለው (ኢትዮጵያዊ ያልሆነ) አርመን ያለመኖሩን ያጫወቱኝ ከአሥራ አምስት ዓመታት በፊት ነው። የሠማንያ ሺህ ጠመንጃዎቹን አገዛዝ ሁናቴ የሚያውቁት ደግሞ ከአርሾ ቀደም የሚሉትና ከአሥራ ስድስት ዓመታት በፊት ለሪፖርተር ጋዜጣ ይህንኑ በአንደበታቸው የገለፁት አቤዲስ ቴሪዝያን ናቸው። ሠርኪስ ቴሪዝያን ጠመንጃዎቹን ከገዙ በኋላ ወደ ኢትዮጵያ

ያስገቡት በጅቡቲ በኩል ነፋስ ባህሩን ሲያነሳና እንደ ግድግዳ ሲያቆም በዚያ ተፈጥሮአዊ ክንውን በመጠቀም ደብቀውና ሸሽገው ነው።

የአድዋ ድል ለመጀመሪያ ጊዜ የተከበረው በሠባተኛ ዓመቱ በ1895 ዓ.ም (እ.ኤ.አ በ1903) ከአንድ መቶ ዘጠኝ ዓመታት በፊት አሁን ጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ያለበት ሥፍራ ምኒሊክ አደባባይ ነው። በከብረ በዓሉ (በድል በዓሉ) ላይ ዲፕሎማቶችና የውጪ አገር መንግሥታት ተወካዮች አርበኞች የመንግስት ባለሥልጣናት ብዙ ሺህ ፈረሰኞችና ሥፍር ቁጥር (ወፊ ሠማይ የሆኑ) ኢትዮጵያውያን ከሊቅ እስከ ደቂቅ መገኘታቸውን፤ ከፈረሰኞቹ ብዛት የተነሳ ፀሐይ በአባራ እስከመጋረድ መድረሱን ጳውሎስ ኞኞ የኢጣሊያና የኢትዮጵያ ጦርነት በተሰኘ መጽሐፍ ላይ ጽፎአል። እንዲሁም ተከለፃዲቅ መኩሪያን የመሳሰሉ ኢትዮጵያውያን የታሪክ ተመራማሪዎችና የውጪ አገር ዜግነት ያላቸው ፀሐፍትና ተመራማሪዎች በተለያዩ መጻሕፍቶቻቸው ይህንን አሳምረው ጽፈውታል።

ታላቁ የጥቁር ህዝቦች ድል (የአድዋ ድል) በመላው ዓለም ፖለቲካ ላይ ከፍተኛና ዋናው ለውጦች አምጥቶአል። የእንግሊዝ ጋዜጦች በአድዋ ድል ማግስት የዓለም ታሪክ ተገለበጠ ታላቅ የትውልድ ኃይል በአፍሪቃ ተቀሰቀሰ ... ብለው ጻፉ። በኢንሳይክሎፒዲያ ብሪታኒካ፡- ዘመናዊት ኢትዮጵያን የፈጠረ የተባሉት ዳግማዊ ዓፄ ምኒሊክ በሌሎች (አርሳቸው በአካል ባልተገኙበት የነፃነት ተጋድሎ መሪዎች ጉባኤ) የአፍሪቃና የመላው ዓለም ጥቁር ህዝቦች የነፃነት ተጋድሎ መሪ ተደርገው ተመረጡ።

አጀንዳ

ዓለማቀፋዊው የአድዋ ድል

ከ125 ዓመት በላይ ያስቆጠረው የአድዋ ድል ጥቁሮች በቅኝ ግዛት ውስጥ በነበሩበት ወቅት፤ ኢትዮጵያ ያለማንም አጋዥነት ጣልያንን ድል ማድረግ በወቅቱ በመላው ዓለም የተለዩ ተፅዕኖ መፍጠሩ ይነሳል።

ድሉ ቅኝ ገዥዎች አፍሪካን ያዩበት የነበረውን መነጻጸር የቀየረ ከመሆኑም በላይ፤ በመላው ዓለም ያሉ ጥቁሮችም ለነጻነት የሚያደርጉትን ተጋድሎ በተለዩ ሹኔታ አጠቃላይ እዲቀጥሉ ያደረገው ኢትዮጵያ አድዋ ላይ ጣልያንን ድል ካደረገች በኋላ መሆኑን የታሪክ ድርሳናት ይገልጻሉ።

ድሉ በዓለም አቀፍ ደረጃ በጸረ-ቅኝ ግዛት ትግሉ የተጫወተው ሚና የጎላ ቢሆንም፤ ከጊዜ ወደ ጊዜ ግን የሚገባውን ያህል ቦታ እየተሠጠው አይደለም የሚሉ አሉ።

የአድዋ ድል የአፍሪካ በዓል እንዲሆን እና በዓለም ላይ ያሉ የነጻነት ታጋዮችም ቀኑን እንዲዘክሩት በማድረግ ረገድ ኢትዮጵያ የሚገባውን ያህል አለመሥራቷን

በማንሳት ብዙዎች ወቀሳ ያቀርባሉ።

የአድዋን ድል ዓለመረ አቀፋዊ ይዘት፤ እንዲሁም የድሉን ምንነት ባለሙያ በማናገርና የተለያዩ መዛግብትን በማገለገጥ የአዲስ ማለዳው ሳሙኤል ታዴ የሐተታ ዘ ማለዳ ርዕስ ጉዳይ አድርጎታል።

የአድዋ ድል ለኢትዮጵያውያን የነጻነት ጉዳይ ሲሆን፤ ለሌሎች አፍሪካውያን እና በመላው ዓለም ለሚገኙ ጥቁሮች ግን እንደ ሠው መቆጠርን ያሳዩ መሆኑን ምሁራን ይናገራሉ።

ብዙ ጥቁሮች ከዚያ ቀድሞ ራሳቸውን እንደ (ነጻ)ሠው ለመቆጠር ይቸገሩ የነበረውንጭ ቅኝ ገዥዎቻቸውን ከክሊሻ የሠው ፍጥረት እኛ ነን በማለት ይሰብኳቸውን ራሳቸውን እንደ ሠው እንዳይቆጥሩ ያስፈራሩባቸው ስለነበር ነው የሚሉ መረጃዎች አሉ።

በዚህም ኢትዮጵያ ከነጭ ወራሪ ጋር ጦርነት ለማድረግ ማቀዱ ሳይቀር ያስደንቃቸው ነበር።

በጦርነቱም ወቅትኢትዮጵያዩንጭ ወታደር ገድላ እና ማርካ ነጻና ሉዓላዊት አገር መሆኗን ሲያዩ፤ በመላው ዓለም ያሉ ጥቁሮች እሷን አብነት በማድረግ ሠው መሆናቸውን ከመቆጠር ባለፈ ለነጻነታቸው መታገል እንደጀመሩ ታሪክ ያወሳል።

ከሹለት መቶ ዓመት በላይ በቅኝ ግዛት ከኖሩት ደቡብ አፍሪካውያን የተገኙት ኔልሰን ማንዴላም፤ ለነጻነት ትግል እንቅስቃሴያቸው ወደ ኢትዮጵያ ለመግባት ሱዳን በደረሱ ጊዜ ካዩት ነገር እጅግ ያስገረማቸው ጥቁር አውሮፕላን አብራሪ ኢትዮጵያውያንን ማየታቸው እንደሆነ በወቅቱ ገልጸው እንደነበር ይነገራል።

እንዲሁም፤ከአድዋ ድል በኋላ በርካታ የአፍሪካ አገራትም የኢትዮጵያ ሠንደቅ ዓላማ ቀለማትን በተለያዩ መልኩ መጠቀማቸው የድሉ ውጤት መሆኑን ታሪክ አቀቁዎች ያስረዳሉ።

በዋልታ ሚዲያ ኮርፖሬሽን ከፍተኛ የጥናት ባለሙያ የሆኑት ተረፈ ወርቁ የአድዋን እና አፍሪካዊ ዕሳቤን

በተመለከተ ለአዲስ ማለዳ በሠጡት ማብራሪያ፤የአፍሪካን ታሪክ፤ ቅርስና ባህል አካቶ የያዘው ፓን አፍሪካኒዝም ዕሳቤ ከአድዋ በፊት የነበረ ነው፤ ሆኖም ግን የአድዋ ድል ለአንቅስቃሴው ትልቅ ጉልበት ሆኗል ነው ያሉት።

የፓን አፍሪካኒዝም ዕሳቤ በጃማይካና በካረቢያን አገሮች የተጀመረ መሆኑን አንስተው፤ ኢትዮጵያኒዝም በሚባለው ዕሳቤ ውስጥ ጎልተው የሚጠቀሱት ጃማይካዊው ማርከስ ጋርቪይና አፍሪካ አሜሪካዊው ዊሊያም ደ (Father of Pan Africanism) ደግሞ የአድዋን ድል በላቀ ሹኔታ ለፓን አፍሪካኒዝም እንቅስቃሴ መስፋፋት እንደተጠቀሙበት አመለከተዋል።

በዚህም፤ አውሮፓውያን አፍሪካ ባህል፤ ቅርስ፤ ታሪክ እና የራሷ አስተዳደር የሌላት የጨለማ ምድር አድርገው ይቆጥሯት ስለነበር፤ በእነ ማርከስ ጋርቪይ እንቅስቃሴ ውስጥ የኢትዮጵያ ሥልጣኔ ከግሪክና ከሮም ሥልጣኔ አቻ ነው የሚለውን የጥንታዊ ግሪኮችን ጽሑፍ በመጠቀም እና የአድዋን ድል በማንሳት ለቅኝ ገዥዎችን ምላሽ ይሠጡ እንደነበር ጠቅሰዋል።

የድሬዳዋ አስተዳደር የመንግስት ኮሚዩኒኬሽን ጉዳዮች ቢሮ በየሳምንቱ የሚታተም ሚያዚያ 21/1996 ዓ.ም ተጀመረ

ረቡዕ -የካቲት / 20 / 2016 ዓ.ም

አዘጋጅ፡ በዩኑ ኃይኔ ማቴያስ አንዳክ ክስክንጽር ክስማን

ዋና አዘጋጅ፡ ሐኪን ሸጉጤ (09 20 26 49 55)

ኢይኤምቲ ዲዛይን ሰማን ጠላጠፋ

የኮምፒዩተር ፅሁፍ ክስም ክስጨናቂ

ስልክ - 025 111 6065 ፋክስ - 025 111 4972 ፖ.ሳ.ቁ 370 ኢ-ሜይል - Info_pubbure@yahoo.com ዌብሳይት - www.direcomm.gov.et ፌስብስ - Dire Dawa Geovernement Communication Affairs Bureau (@DDGCAB)

ለታሪክ...

በሰንታየሁ እንግዳ

በዓለማችን በኢትዮጵያ የሚጠቁ የሰዎች ቁጥር ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ መምጣቱን የ CDC/ The Centers for Disease Control መረጃዎች ያሳያሉ እንደ CDC/ The Centers for Disease Control መረጃ ከሆነ ከዓለም ሕዝብ 1 በመቶ ያህሉ የኢትዮጵያ ተጠቅ ነው። ይህም ማለት ደግሞ ከአጠቃላይ ሕዝብ 75 ሚሊዮን የሚሆኑት የችግሩ ሰለባዎች ናቸው ማለት ነው። በዓለም አቀፍ ደረጃ እንደ ጎርጎርሳውያኑ አቆጣጠር በ 2022 ከ 100 ሰው አንዱ የኢትዮጵያ ተጠቅ መሆኑን ያመለክታል። በአሜሪካ በ 2023 ብቻ ከ36 ህፃናት አንዱ በኢትዮጵያ ሰለባ ሆኗል። ከመላው ዓለም ከፍተኛ የኢትዮጵያ ተጠቅዎች ያሉባት ሀገር ኳታር ስትሆን ዝቅተኛውን የኢትዮጵያ ተጠቅ ቁጥር ያስመዘገቡት ደግሞ ፈረንሳይ ነች። ወንዶች ከሴቶች ልጆች ይልቅ በኢትዮጵያ የመኖሪያ ዕድላቸው ከፍተኛ ሲሆን ከሴቶች በ አራት እጥፍ እንደሚልቅ መረጃዎች ያሳያሉ።

በአሜሪካ የኢትዮጵያ ችግር ላለባቸው ህፃናትና አዎቂዎች የሚወጣው የህክምናና ስልጠና ወጪ በአማካይ ኢትዮጵያ ተጠቅ ካልሆኑት ሰዎች ከ4.1 እስከ 6.2 እጥፍ ብልጫ አለው ይህ ማለት ደግሞ ለችግሩ የተሰጠውን ልዩ ትኩረትን የሚያሳይ ሲሆን በአገራችን የተሰጠው ግምት ደግሞ በአንፃሩ እጅግ ከፍተኛ የሚባል ነው። እጅግ በጣም ትንሽ ትኩረት ከተሰጣቸው ጉዳዮች መካከል ተከትሎ ደግሞ ችግሩ ያለባቸው የልጆች ቁጥር እጅግ እየጨመረ ይገኛል። ለምሳሌ፡- በመንግስት ደረጃ በእነዚህ ልጆች ላይ ትኩረት አድርጎ ማዕከል በመክፈት የተለያዩ ስልጠና ወይም ቴራፒ በመስጠት የሚሠራ እስካሁን የለም። እስካሁን የተቋቋሙት የኢትዮጵያ ማዕከላት በወላጆች ብርታትና ፅናት ነው።

ኢትዮጵያ ማለት ከአዕምሮ አሠራር ወይም ከአንጎል አሰራር ጋር ግንኙነት ያለውና በልጆች ዕድገት ላይ የሚከሰት እኩል ነው (Neuro developmental disorder)። ኢትዮጵያ በሰዎች ህይወት ከሚገጥሙን ፈተናዎች አንዱ ነው። በኛ ሀገር በገጠሩ አካባቢ ባህላዊ ሆኖ የአዕምሮ ችግር ያለበት ቤተሰብ በጣም ያፍራል በዘራቸው ይህ በሽታ አለ ከተባለ ሌሎቹ ልጆች ህይወት ላይ መጥፎ ነፃ-በራቅ ይኖረዋል በማለትና አንዳንዴም የእርግጫ ውጤት እንደሆነ ይታሰባል። በከተማም ቢሆን እንደሌላው በሽታ እኩል ታይቶ ሊታከምና ግልፅ ማድረግ ባይፈልጉም መጠነኛ ለውጥ ግን አለ። ቤተ እምነቶች በተለይ በዚህ ጉዳይ ላይ ወላጆች ለልጆቻቸው እንዲራራ ማስተማር አለባቸው። ኢትዮጵያ እርግጫን አይደለም በፈጣሪ ቁጥም የሚመጣ ጉዳይ አይደለም ወይም ወላጆች ያጠፉት የተሳሳቱት ነገር ስላለ። ለልጆቻቸው ያላደረጉት ነገር ስላለ የሚፈጠር ጉዳይ አይደለም ነገርግን በተለየ መንገድ ልጆች ልዩ ሆነው ይመጣሉ እንደሚሰበሰቡም እንደ ወላጅም እነዚህ ልጆችን ልዩነታቸውን አክብሮ መቀበል አስፈላጊ ጉዳይ ነው። በመጨረሻም እነዚህ ልጆቻችንን የተለያዩ ቦታዎች ላይ ማሳተፍ አስፈላጊ ነው። ለምሳሌ ልደት፣ መዝናኛ፣ ቤተ-እምነት እና የተለያዩ ጨዋታዎች ውስጥ ከልጆች ጋር እንዲቀላቀሉ ማድረግ።

ወላጆች ማድረግ ያለባቸው በመጀመሪያ ልጅ ከሌሎች ልጆች የተለየ ነው ብሎ መቀበል የልጆችን ወርቃማ ጊዜ ሳያባክኑ(ሳያሳልፉ) ቶሎ በፍጥነት መርዳት ውጤታማ ያደርጋል ወላጆች ሰው ምን ይሰጣል ከማለት (ይሉኝታ) ከመካድ ቶሎ ወደሐኪም በመውሰድ ተገቢውን እገዛና

ወ/ሮ ሰናይት በቀለ የለታሪክ ኦቲዝም ማዕከል መስራች

ስልጠና አግኝተው ከዕድሜ ልክ ጥገኝነት ልጆቻቸውን ቢታደጉ ኢትዮጵያም ሆነ ሌሎች የዕድገት እክሎች (የቋንቋ መዘግየት፣ ቨርቹአል ኦቲዝም ብዙ ሰዓት ቲቪና ሞባይል በማየት የሚመጣ የኢትዮጵያ ዝርያ፣ ኦቲዝም፣ የአዕምሮ ዕድገት ውስንነት እና ዳውን ሲንድረም የመሳሰሉትን የአዕምሮ ዕድገት እክሎች እንደሚገኙትም አካላችን አዕምሮም የሚታመምና የሚታከም በመሆኑ የተለያዩ ረጅም ጊዜና ትዕግስት የተሞላበት ህክምና ቴራፒዎች ከማዳን ጀምሮ መለወጥና መሻሻል እንደሚችሉ የዘርፉ ባለሙያዎች ይመስክራሉ። ነገር ግን ለውጡም የሚላካው ቶሎ በጨቅላነት ተገቢውን ህክምና በሙሉ በሰጠናቸው መጠንና ኦቲዝም (ዕድገት እክሎ) በልጆቹ ላይ እንዳስከተለው የጉዳት መጠን ይወሰናል ይሉናል የዘርፉ ባለሙያዎች።

ለታሪክ ኦቲዝም ማዕከል በርድ መር አገር በቀል የበጎ አድራጊ ድርጅት ሲሆን አመሰራረቱም ጠንካራ መሰረትና ዘላቂ እንዲሆን በማሰብ ከጉዳዩ ጋር ግንኙነት ያላቸው ባለድርሻ አካላት ከሆኑት ከት/ቢሮ፣ ከሴቶችና ህፃናት ቢሮ፣ ከጤና ቢሮ፣ ከድራዳዎ ብዙሃን መገናኛ ድርጅት በአካል ጉዳተኞች ላይ ከሚሠሩ መንግስታዊ ያልሆነ ድርጅት በልዩ ፍላጎት ላይ ዕውቀትና የሞያ ልምድ ያላቸው ምሁራንን አካቶ የተመሰረተ ድርጅት ነው። ወደ ድራዳዎ ስንመጣ ደግሞ የኢትዮጵያ ማዕከልም የለም የልዩ ፍላጎት ቴራፒ ማዕከልም የለም ነገር ግን በከተማው ውስጥ በኢትዮጵያ ጥላ ስር ያሉ ልጆቹ አሉ ችግሩም እንዳለ ነው። በመሆኑም እነዚህ ልጆቻችንና ወላጆቻቸው ለታሪክ ኦቲዝም ማዕከል መመስረቱ ያለው ጠቀሜታ አጠያያቂ አይደለም።

የልዩ ፍላጎት ት/ት የእያንዳንዱ ተማሪ ፍላጎት ብቃት፣ ችሎታ እንደ ልጆቹ ችግር ዓይነት መሰረት አድርጎ ስለሚሠሩ መንግስት በቅርብ ጊዜ የጀመረው አካቶ የተባለው የት/ት አሰጣጥ ምንም እንኳን በተለያዩ የልዩ ፍላጎት ውስጥ ያሉትን ልጆች ከመደበኛ ተማሪዎች ጋር በመቀላቀል ማስተማር መጀመሩ አበረታች ቢሆንም በተለይ ደረጃ 3 ኢትዮጵያ ያለባቸው ምግብ የሚመርጡና ለዓመታት ከአንድ ወይም ከሁለት ምግብ ውጪ የማይበሉ መሆናቸው፣ የተዛባ የእንቅልፍ ችግር 24 ሰዓታት ሙሉ የማይተኙ፣ ከተኛም እኩል ለሊት

ተነስተው የሚጮሁ፤ የሚጫወቱ፣ የሚያለቅሱና የሚስቁ ወዘተ አረፍት አልባ መሆናቸው ባለማቋረጥ ራሳቸውን መንከስ፤ ጭንቅላታቸውን ከግድግዳ ጋርና ከመሬት ጋር ማጋጨት፤ እጃቸውን አፋቸው ከተው የሚያስመልሱ፣ኤሌትሪክ፣ ገደል፣ የመኪና መንገድ፣ መርዝ አይለዩም።

ህይወታቸውን ጉዳት ላይ የሚጥላቸውንም ካለማወቅና ካለመለየታቸው በተጨማሪ ከቤት ወጥተው መጥፋትና መናገር ካለመቻላቸው ጋር ተደማምሮ ልጆቹ ትልቅም ሆኑ ትንሽ ጥበቃ የሚያስፈልጋቸው ናቸው። በተለይ ሁኔታ (በኢትዮጵያ ማዕከል) የተለያዩ ድጋፍና ስልጠና፤ ለልጅ እንደ ኢትዮጵያውያን በልጁ ላይ እንዳመጣው ጉዳት መጠን አንድ መምህር ስለሚያስፈልገው አካቶ ት/ት ቤቶቻቸው ለእነዚህ ልጆች በቁና ተገቢ የሆነ እርዳታና ድጋፍ (የተለያዩ ቴራፒዎች) ለመስጠት ይቻላል። ልጆቹም ሌሎችን ልጆች የሚያውክ ባህሪያት ስለሚኖራቸው የመማር ማስተማሩን ሂደት ሊያስተጓጉሉ ስለሚችሉ ት/ቤቶቻቸው ለእነዚህ ልጆች ከፍተኛ አይደሉም። በመሆኑም በድራዳዎ የተቋቋመው ለታሪክ ኦቲዝም ማዕከል እነዚህ ልጆቻችን ከዕድሜ ልክ ጥገኝነት ለማዳን ከተዘጋገባቸው ቤትና ከታሰሩበት ለመፍታትና ወደ ብርሃን ለማውጣት ማዕከሉ ከፍተኛ ሚና ይጫወታል። ማዕከሉ 10 አገልግሎቶችን በአንድ ጊዜ ውስጥ ይሰጣል ጠቅላላ ስናደርገው በዋናነት 5 ተግባራትን ያካትተናል።

1. እነዚህ ልጆቻችን በቃላትም ሆነ በምልክት መግባባት እንዲችሉ (speech therapy)
2. እራሳቸውን መርዳት እንዲችሉ (Occupational therapy)
3. አስቸጋሪ የሆኑ ባህሪያትን አጥፍቶ ወይም ቀንሶ መልካም በሆነ ባህሪ መተካት (ABA)
4. የስሜት ቅንጅት (Sensory Integration)
5. የምግብና የጤና ህክምና (Biomedical intervention)

ለታሪክ ኦቲዝም ማዕከል ልጆቹን የተለያዩ ቴራፒዎችን ሰጥቶ ህይወታቸው እንዲቀየር ከማድረግ

በተጨማሪ ወላጆች ላይ ትልቅ ሥራ ይሠራል። ወላጆች ያልጠበቁት ነገር ሲገጥማቸው ስሜታቸው ስለሚጎዳ ጠንካራ ስነ-ልቦና እንዲገነቡ ተከታታይ የሆነ በባለሞያ የሚሰጥ የምክር አገልግሎት እና ልጆቻቸውን ቤት ውስጥ የሚያሰለጥኑበትንና የሚረዱበትን የተለያዩ የቴራፒ ስልጠናዎችን እንዲያገኙ ይደረጋል። በተጨማሪም ከጤና ቢሮ ጋር በመተባበር እነዚህ ልጆች መታወቂያ ተሰርቶላቸው በተለየ ሁኔታ ቅድሚያ ተሰጥቷቸው ስለልጆቻችን ባህሪ (ስለ ኢትዮጵያ) በሚያውቅ ሃኪም አገልግሎት እንዲያገኙ ይደረጋል።

እነዚህ ልጆች በማዕከሉ ስልጥነው ለውጥ እምጥተው ወደ መደበኛ ት/ቤት መሄድ የሚችሉትን ወደ መደበኛ ት/ቤት መላክ፤ በት/ት ብዙም መግፋት ያልቻሉትን የተለያዩ የእጅ ሞያ በማስፈጸም የሞያ ባለቤት ማድረግ ወላጆችም ልጆቻቸውን ቀኑን ሙሉ ተቀብለን ስናውልላቸው የራሳቸውን ሥራ መሥራት እንዲችሉ ያስችላቸዋል። ሌሎችም በድርጅታችን ውስጥ ለመሥራት የሚያስችል ሞያ ያላቸውን በመቅጠር በድርጅቱ በሚሰጥ የተለያዩ ቴራፒ አግኝተው ድርጅቱንም በቤት ውስጥ ደግሞ ልጆቻቸውንም ለተሻለ ውጤት ማብቃት የሚችሉ ይሆናሉ።

ለታሪክ ኦቲዝም ማዕከል ከመንግስት፣ መንግስታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች እንዲሁም ከባለሀብቶች ከድርጅቶች የምንጠብቃቸው ድጋፎች መካከል ዋናውና የመጀመሪያው እነዚህን ደረጃ 3 የሆነ የኢትዮጵያ ችግር ያለባቸው ልጆችና የት/ቤት ደጃፍ የተዘጋገባቸው፤ በቤት ውስጥ ታስረው ያሉበትን የጨለማ ህይወትና የወላጃቸውን የዕድሜ ልክ ጭና ለማገዝ ኃላፊነታቸውን እንዲወጡና ማዕከሉን በሁለት እግሩ ቆሞ ተገቢውን ድጋፍ ለእነዚህ ልጆች እንዲሰጥ ከድርጅቱ ጎን በገንዘብም ሆነ በቁሳቁስ እንዲቆም ነው። ከማህበረሰቡ የሚጠበቀው ያለው በገንዘብ፣ በዕውቀቱና በጉልበቱ ወዘተ ማዕከሉን ቢረዳ ትውልድ ተሻጋሪ የሆነ ለብዙ ልጆችና ወላጆች መፍትሄ የሚሆን አሻራውን እንዲያሳርፍ ከላይ ለነበረው ፅሁፍ ሙሉ መረጃዎችን ያጋናኝ የለታሪክ ኦቲዝም ማዕከል በድራዳዎ መስራች ወ/ሮ ሰናይት በቀለ።

በጥንታዊቷ . . .

ከገጽ 1 የዞረ

ወደ ድራዳዎ በጋራና በርብርብ ማምጣት ከተቻለ በመስተዳድሩ የሚታዩትን የቤት ችግር በብዙ እንደሚቀርፍ ጠቁመዋል።

አቶ ገበየሁ አይደዘውም ዘመናዊና አስተዳደሩን የሚመጥን ጥራት ያለው የጋራ መኖሪያ ቤቶችን በመገንባት ለነዋሪዎች በማድረስ ሂደት ውስጥ በአስተዳደሩ የሚገኙ ባለሀብቶችን ጨምሮ ሁሉም የሚመለከተው አካል የራሱን አስተዋጾ እንዲያበረክት

ጥሪ አቅርበዋል።

በመድረኩ ከአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደርና አዳማ ከተማ የተገኙ ምርጥ ተሞክሮዎች ቀርበው ከመድረኩ ሀሳብና አስተያየት ተሰቶበት ወይይት ተደርጎበታል።

የመድረኩ ተሳታፊዎች በበኩላቸው የቤት ጉዳይ አንገብጋቢ መሆኑንና ችግሩን ለመፍታት የሌሎች ከተሞች ተሞክሮዎች መቅረባቸው ጥሩ መሆኑን ገልፀው፤ የቤት ጉዳይ የጋራ በመሆኑ ርብርብ እንደሚያስፈልገውና በዚህም የበኩላቸውን እንደሚወጡም ተናግረዋል።

መንግስትም ያለውን ቦታ በአግባቡ ተጠቅሞ ለማህበረሰቡ ቤት ማቅረብ ላይ ሊሰራ መሆኑ ሊጠናከር የሚገባው ስራ መሆኑ ከመድረኩ የተነሳ ሲሆን፤ የሚገነቡት ቤቶችም ደረጃቸውን የጠበቁና አስማርት ሲቲን ያገናዘቡ እንዲሆኑ በማድረግ ለመስተዳደሩ ጥሩ ገፅታን እንዲያሳብሱ ማድረግ ይገባል ሲሉ ተሳታፊዎቹ ሀሳባቸውን ሰጥተዋል።

በኤደን ሳሙኤል ፎቶ-አብይ ሸመልስ

የድራዳዎ . . .

ከገጽ 1 የዞረ

አንዳለ ተናግረዋል ።

በየትኛውም ሀገራት ላይ የማይገኙ ቅርሶች ኢትዮጵያ ሀርላ ላይ እንደተገኙና በተለይም አብዛኛው ጥናትና ምርምሮችም በራስ ህይወት ሀገር ልጆችና በእንግሊዘኛው ፕሮፌሰር የበላይ መሪነት እየተጠና ያለ በመሆኑ ስራውን ልዩ እንደሚያደርገው የሀርላ አርኪዮሎጂስት ጥናት ቡድን አባል የሆነው የዶክተራት ተማሪ ተመስገን ለታ ተናግሯል ።

ፈተና ሳይበግራት ከራሷ አልፎ ለብዙኃን እንጀራ የሆነችው ስራ ፈጣሪ

በዳግማዊ ፍቃዱ

መቅደም:- የሰው ልጅ ተፈጥሮ ከአራቱ ባሕርያት ሥጋ ማለትም ከነፋስ፣ ከአሳት፣ ከውሃና፣ ከመሬት ሲሆን አምስተኛ ነፍስን ጨምሮ እነዚህ በአንድ ሰው የሕይወት ዘመን ላይ ሲንጠባረቁ ይኖራሉ።

ከሃያ እስከ አርባ ያለው የዕድሜ ክልል የአሳት ባሕርይ ጎልቶ የሚታይበት ነው። ይህም ዘመን እሳት ወይም ምግብ እሳት ይባላል። ይህም ሰውን ወጣት የሚያሰኘው ዘመን ነው።

በዚህ የወጣትነት ዘመናችን ጥሩና ታላቅ መሆን ካልቻልን የምናጣው ክብርን ብቻ ሳይሆን ማንኛውንም ታላቁነት ጭምር እናጣለን። በእርግጥም በወጣትነት ዘመን የሚገኝ ምኞት እጅግ ክፉ ሊሆን ይችላል። ሆኖም ወጣትነት የሚሠራበት ዘመን እንጂ ክፉ ምኞት የሚመኙበት ዘመን መሆን እንደማይገባ ዕውቀት ነው።

በወጣትነት ዘመን የሚገኝ ምኞት ከመጠን በላይ ወደ ጥፋት የሚሰብ የሚገትትና የሚያታልል ነው። ነገርግን ለወጣትነት ፈተና መጋፈጫ ፍቱን መፍትሔው እራሱን ማወቅና እራሱን መግዛት እንደሆነ የስነ-ምግባር ዘርፍ ተመራማሪዎች ያስረዳሉ። ለራሳችን ያለንን አመለካከትና ጠባይ በአጠቃላይ ከሌሎች ሰዎች የሚለየንና የሚያመሳስለንን ማንነት በመረዳት በዓላማ መኖር ስንችል ራሳችን ማወቅ ቻልን ማለት ነው።

ራሱን የሚያውቅ ሰው ስብዕናውን ያከብራል፤ ለምን ዓላማ እንደተፈጠረ በመረዳት ስብዕናውን ጠብቆ በደስታ ይኖራል፤ በራሱም ይተማመናል። የሚያውቀውን በአግባቡ ይናገራል፤ የማያውቀውን ይጠይቃል፤ ድክመቱን ሲነግሩት በአዎንታዊ መንገድ ይቀበላል፤ ማንነቱን በቦታና በጊዜ ራሱን አይለዋውጥም የጸና ግንብ ነው፤ በወለት ላይ ተመሥርቷልና። ከሐሜት ይርቃል፤ በግልጽ መወያየትን ያዘወትራል፤ ለውድቀቱም ራሱን ተጠያቂ ያደርጋል፤ ሌሎችን ተጠያቂ አያደርግም፤ ለውድቀት በቀላሉ እጁን አይሰጥም የሚጓዝበትን ያውቃልና።

ከታላላቆቻችን ካለፈው የወጣትነት ሕይወታቸው ልምድ በመውሰድ አሁን ያለበትን ሁኔታ በመረዳት ይረዳል። ራሱን የሚያውቅ ወጣት ለህይወቱ መሳካት አስፈላጊውን መሥሪያቸውን ይከፍላል። ራሱን ያላወቀና ያልገዛ ወጣት ዓላማውን ይሰታል፤ ለራሱም ለሌሎችም መሆን አይችልም።

ይህንን ሃሳብ ለማንሳት የወደድኩት ባለፉት ተከታታይ የድሬጋዜጣ እንግዳችን አምድ እንዳስቃኘናቸው ታታሪና እራሳቸውን ገዝተው በወጣትነት ዕድሜያቸው ሰርተው አትርፈው ለሌሎችም ባላቸው አቅም የዕለት ጉርስ ማግኛ ስራ መፍጠር የቻሉ ወጣቶች ሁሉ በዛሬው እትማችንም የጥገና ታሪክ ከአፍ አልፎ ልብን የሚጥላ ወጣትን ለማስቃኘት ስለአሻኝ ነው።

በአስተዳደራችን በጥቃቅንና አነስተኛ በግልም ሆነ በማኅበር ተደራጅተው በመሰማራት በተለያዩ አካላት እገዛና የራሳቸውን ጥረት አክለው የተሻለ ደረጃ የደረሱ ከራሳቸው አልፈው ለሌሎች የስራ ዕድል መፍጠር ችለው ግለሰቦች ውስጥ የዛሬ ባለታሪካችን ወጣትን ለተሞክሮት ይበቃል ብዬ በማመን ነው። የተሞክሮ ፋይዳውም ለማንኛውም ሃገር በቀል ልማት ወዳድ ዜጋ መነሣሣትን ይፈጥራል ተብሎ ይታመናል። ተሞክሮ ስራ ጠባቂነቱን የፈጠራ አባቱ ሁነን በአጭር ጊዜ ውስጥ የሃገራችንን የለውጥ ትንሳኤ የምናይበት መሪ መንገድም ማድረግ ይቻላል። “በልህ ከሌሎች ይማራል አይደል” ብሏል።

ወጣት ሜሮን እንዳልካቸው ትባላለች። በትምህር ደረጃዋ እስከ ከፍተኛ ትምህርት ዘልቃለች። ወጣቷ የዩኒቨርሲቲ ተመራቂ ብትሆንም የግድ በተማርኩበት ሙያ ስራ ካልያዝኩኝ ብላ የሙጥኝ አላለችም። ይልቁንም በራሷ ስራ ለመፍጠር አስባ ተንቀሳቀሰች እናም ስራ ለመስራት የሚያስችሏትን አማራጮች ማጤን ጀመረች። “መፍትሔክቸግሮች መንስኤ ይቀዳልና ሜሮን ስራ ለመጀመር በቅድሚያ አካባቢዋ ያሉ ነገሮችን ነው

የቃችው።

በምትኖርበት አካባቢም ሆነ እንደ ድሬደዋ ጥቅም ላይ ውለው የሚጣሉ የጥላስቲክ ኮዳዎች የአካባቢን ገፅታ እያበላሹ መሆኑን ተረዳች። እነዚህ የጥላስቲክ ኮዳዎች የአካባቢ ገፅታን ከማጥፋት ባሻገር በረጅም ጊዜ ሂደት የከበለች መንስኤዎች መሆናቸውን ሳይንሳዊ ጥናቶች ያስረዳሉ።

ወጣቷ በመጨረሻም በየሜዳው ተጥለው የሚታዩ የጥላስቲክ ኮዳዎችን መልሶ ጥቅም ላይ በማዋል ስራ ብትሰማራ አጭቶ እንደሚሆን ተረዳች።

ወጣት ሜሮን “ሥራ ፈጠራ በትምህርት ብቻ የሚገኝ ነገር አይደለም። በቀለም ትምህርት ጎበዝ መሆን ብቻውን የራስ ሥራ ለመጀመር አይበቃም። ጥንካሬና ርዕይ፣ በራስ መተማመንና ለፈተናዎች ሁሉ ዝግጁ መሆን ያስፈልጋል። ሥራ መፍጠር ለየት ያለ አተያይ ይፈልጋል። የማህበረሰቡን ችግር ለየት ባለ መረዳት ማየት ያስፈልጋል” ትላለች።

“ነገሮች የሚሳኩት መውደቅ የማንፈራ ከሆነ ነው! ወጣት በፍጹም ተስፋ መቁረጥ የለበትም!” በተለይ ወጣት ተስፋ መቁረጥ የለበትም! ጤናም ጉልበትም ዕውቀትም የሚኖረው በወጣትነት ዕድሜ ስለሆነ መሮጥ ያለብን ይሄ ነው። ብንወድቅም ደግሞ ራሳችንን አንስተን ድጋሚ መሮጥ ነው እንጂ ተስፋ መቁረጥ በፍጹም አያስፈልግም። በቃ ህይወት ይቀጥላል!” ይህ የወጣት ሜሮን የህይወት መርሆዎች ከሆኑት አንዱ ነው።

ወጣቷ የወዳደቁ የጥላስቲክ ኮዳዎችን መልሶ ጥቅም ላይ የማዋል ስራዋን የጀመረችው በ300 ሺብር ካፒታል ነው። እርግጥ ነው ገና የዩኒቨርሲቲ ተመራቂ ሆኖ ማንም ወጣት በራሱ የተጠቀሰውን የብር መጠን ለስራ ማስኬጃነት በራሱ ላይኖረው ይችላል። ለሜሮን ወደስራ ለመግባት የሚያስፈልጋትን ብር ለማግኘት ቤተሰብ ድጋፍ እንዳደረገላት ለመረዳት እንችላለን።

ምንም እንኳን አሁን ላይ የወጣቷ ስራ በተሞክሮነት የሚገለፅ ደረጃ ላይ ለመድረስ ቢችልም ሁሉም ነገር አልጋ በአልጋ እንዳልነበር በትዝታ መለስ ብላ ታስታውሳለች። “ስራ ፈጣሪነት ማለት በሚቻለው መንገድ ብቻ ሳይሆን በማይቻለውም ማለፍ መቻል ነው። በስራ ፈጣሪነት አለም ውጣ ውረዶች በዝተው ተስፋ አስቆራጭ ነገር ቢያጋጥም እንኳን ዋናው ነገር ዓላማን ማሰብ እና ተስፋ አለመቁረጥ ተገቢ ነው። እውነት እንነጋገር ከተባለ ደግሞ እንኳን ስንጀምር ይቅርና አሁንም ሁሉም ነገር ሙሉ አይደለም። በስራ ፈጣሪነት ዓለም ውስጥ ሁሉም ውጣ ውረድ እና ፈተና አለ።” የሚያልሙትን ነገር ካልሞከሩ በስተቀር መሳካት አለመሳካቱ አይታወቅም።

ሰው የትኛውንም ያህል ተሰጥኦ ቢኖረው ጠንካራ ስራተኛ ካልሆነ እንዲሁም ወደሚፈልገው ህልም የሚወስደውን መንገድ ተነስቶ ካልጀመረ ስኬታማ አይሆንም። ስኬት ደግሞ ግዴታ ትልቅ ገንዘብ ማግኘት አልያም ትልቅ ቦታ ላይ መቀመጥ ብቻ አይደለም! ወደ ህልማችን የሚወስደንን መንገድ ተነስተን ጀመርን ማለት ስኬታማ ለስኬታችን በር እየከፈትን ነው ማለት ነው። ሜሮን በስራዋ ጉዞ ያጋጠሟትን ችግሮች ብሎም በብልሃት ያለፈቻቸውን ውጣ ውረዶች በትዝታ ታወሳዋለች።

ዛሬ ወጣቷ 9 የሚሆኑ ቋሚ ሰራተኞች በስራ አለ። ከቋሚ ሰራተኞች በተጨማሪ የጥላስቲክ ኮዳዎችን ሰብስቦ ከሚያቀርቡ ግለሰቦች ጀምሮ በተለያዩ የስራ ደረጃዎች ላይ ለተሰማሩ 50 ለሚሆኑ ግለሰቦች የስራ ዕድል መፍጠር ችላለች።

ወጣቷ ስራዋን አሁን ካለበት ደረጃ ይበልጥ የማሳደግ ህልም አላት። የጥላስቲክ ኮዳዎችን ሰብስቦ ለማከማቸት የሚያስችላት የቦታ ጥበት ችግር እንዳለባት የምትናገረው ወጣቷ ስራዋ የጥላስቲክ ኮዳዎች አጥቦ ፤ አዕድቶ እንዲሁም በማሸን ጨፍፍቆ ወደ ሌሎች ምርቶች ለማዋል በሚችልበት ደረጃ ማዘጋጀትን የሚጨምር በመሆኑ ሰፋ ያለ የመስሪያ ቦታን ይጠይቃል።

በመሆኑም ነገሮች ከተመቻቹላት ማለትም ስራዋ የሚፈለገውን ያክል የቦታ ጥበት ችግር ከተቀረፈላት የመስሪያ ማሸን በመጨመር ስራዋን በማስፋት አሁን ከምታቀርበው የአገር ውስጥ ገበያ በተጨማሪ እስከ ወደውጪ የመላከዕቅድ እንዳላት ትገልጻለች።

የወጣት ሜሮን የስራ ጉዞ ለበርካቶች ተሞክሮ የሚሆን ነው ብዬ አምናለሁ። በተለይ “ለጀማሪ ስራ ፈጣሪነት የአዕምሮ ዝግጁነት ያስፈልጋል!”።

የስራ ፈጣሪነት ጉዞ በጣም ፈታኝ እንደሆነ አይቆዩም። ቀላል መንገድ አይደለም! በተለይ ለጀማሪ ስራ ፈጣሪዎች ማለት የምፈልገው ነገር የአዕምሮ ዝግጁነት ያስፈልጋል ነው። ምክንያቱም ጀማሪ ስራ ፈጣሪ ሲኮን የሚፈለገው ነገር ሁሉ ተሟልቶ አይኖርም። ብዙ የሚገድቡ ነገሮች ይኖራሉ። የቢዝነስ ፈጣሪዎች ሽያጭ ባለሞያም ፣ የፋይናንስ ባለሞያም መሆን ሊያስፈልግ ይችላል የስራ ፈጣሪነት መንገድ ቀላል እንዳልሆነ እና የአዕምሮ ዝግጁነት እንደሚያስፈልግ መታወቅ አለበት። ማንም ሰው በፈጠራ ችሎታው ወይም ልዩ በመሆኑ ማፈርም ሆነ ከመስራት ወደ ኋላ መቅረት የለበትም።

ምናልባት “በእኛ ሀገር ሁኔታ ወጣትና ሴት ተኾኖ ስራ ፈጣሪነት ቀላል ላይሆን ይችላል” የማምረቻ ኢንዱስትሪው በብዛት በወንዶች የተያዘ ነው። ወጣት ሲኮን ደግሞ እንደልብ ከባንክ ብድር የማግኘት ዕድሉ ጠባብ ነው። ከምንም በላይ ደግሞ በዘርፉ ቀድሞ የገባች ወይም በስራው በደምብ ልምድ ያዳበረች/ች መካሪ ከሌለ ጉዞው የበለጠ ፈታኝ ይሆናል። ይሁን እንጂ እንደ ወጣት ሜሮን ያሉ ታታሪና እራሳቸውን ገዝተው በወጣትነት ዕድሜያቸው ሰርተው አትርፈው ለሌሎችም ባላቸው አቅም የዕለት ጉርስ ማግኛ ስራ መፍጠር የቻሉ በርካታ ስራ ፈጣሪዎች ለስኬታችን ጉዞ መማሪያ መሆን ይችላሉ ብዬ አስባለሁ። ለዛሬ አበቃው ሳምንት እስከምንገናኝ በቸር ቆይኝ።

የሴቶችን ጥቃት ለመቀነስ ግንዛቤ እንፍጠር !

በሌላው ደረጃ

በኢትዮጵያ ውስጥ ስለሚገኙ ኢትዮጵያውያን ሴቶች የተደረጉ ጥቃቶች በእጅግ ውስን ናቸው። ነገር ግን ብዙ አስተዋይ ግለሰቦች ኢትዮጵያውያን ሴቶች በህይወት ዘመናቸው ምን አይነት አስቸጋሪ ኑሮ እንደሚኖሩ አስተያየቶቻቸውን አቅርበዋል በተለይም ደግሞ በገጠር አካባቢ የሚኖሩ። ታዲያ ኑሮን አስቸጋሪ ከሚያደርጉባቸው አድካሚ ሥራዎች መካከል በየዕለቱ ረጅም መንገድ እየተጓዙ እንደሆኑና ውሃ ማመላለስ፣ በእጅ መፍጨት፣ የቤት ውስጥ ሥራ ማከናወን፣ ልጆች መንከባከብ ይገኙበታል። ከዚህም በተጨማሪ በተለምዶ ከሚደርስባቸው ልዩ ልዩ ተፅዕኖዎች በተጨማሪ ራሳቸውን በማጠናከር ረገድ በትምህርትና በሥራ ቅጥር ላይ ከወንዶች ያነሰ ዕድል ነበራቸው።

በኢትዮጵያ ከሰማይ አምስት በመቶ በላይ የሚሆኑት ሴቶች ከእጅ ወደ አፍ በሆነ የእርሻ ሥራ በሚተዳደሩ የአርሶ አደር ቤተሰቦች ውስጥ በገጠራው አካባቢ ይኖራሉ። የገጠር ሴቶች ደግሞ ሰፊ የሰው ጉልበት በሚጠይቀውና ሕጻናትን ጨምሮ ሁሉም ሰው አድካሚ የጉልበት ሥራ ከሚሠሩበት የገጠሩ የግብርና ኢኮኖሚ ጋር የተቆራኙ ናቸው። ሥር በሰደደው የቆየ ባሕላዊ እምነት የተነሳ የመሬት ስሪት ማሻሻያውም የሴቶችን የተቀጠላነት ደረጃ አላሻሻለውም። የሴቶች በኢኮኖሚ ሁኔታዎች መለወጥ ምናልባት የኑሮ ደረጃቸውን ያሻሽል ይሆናል። እውነተኛውን ለውጥ ለማምጣት ግን በሴቶች ላይ ያለንን ሥርዓተ ጾታ አመለካከት ወደ ተሻለ ደረጃ ማሻሻርን ይጠይቃል።

ጾታዊ ጥቃት ምንድን ነው?

ጥቃት በጥሬ ትርጉሙ በተለያዩ መልኩ የሚፈጸምና በሰዎች አካል፣ ህይወት እና ንብረት ላይ ጉዳት የሚያደርስ ድርጊት ነው። ሃይል፣ አቅም/ስልጣን/፣ ነጻ ፈቃድ እና ሰብዓዊ መብት፣ ጥቃት ሲነሳ አብረው የሚነሱ መግለጫዎች ናቸው። በሴቶች ላይ የሚፈጸም ጥቃት ማለት ደግሞ ጾታን መሰረት ያደረገና አካላዊ፣ ወሲባዊ ወይም ስነ ልቦናዊ ጉዳት በሴቶች ላይ ሊያደርስ የሚችል ማንኛውም ድርጊት፣ ማስገደድ ወይም ተገቢ ያልሆነ ነጻነትን የማሳጣት ተግባር የሚያጠቃልል መሆኑን የሚገልጽ ነው። ይህም በሴቶች የግል ህይወትም ሆነ በማህበራዊ ኑሮ ላይ ሊደርስ የሚችል እንደሆነበተለያዩ ድንጋጌዎች ተቀምጧል።

በሴቶች ላይ የሚደርስ ጥቃት የተለያየ ነው። የአፌድሪ ጠቅላይ ዐቃቤ ህግ በ2008 ዓ/ም በሴቶች እና ሴት ህጻናት ላይ የሚፈጸም ጾታዊ ጥቃት እና የሴቶች መብት በሚል አርዕስት ባወጣው ፅሁፉ በሴቶች ላይ የሚደርሱ የጥቃት አይነቶችን ዘርዘሯል። በሰፋት የሚታወቅ የጥቃት ዓይነት የቤት ውስጥ ጥቃት ሲሆን በቤት ውስጥ እና በቤት ውስጥ ጉዳይ

ምክንያት የሚፈጸም ማንኛውም ጥቃት ማለት ነው። ለምሳሌ በታይል፣ በቃላት እና በምልክት፣ በአካል ላይ፣ በሞራል እና ስነ ልቦና እንዲሁም በማንኛውም መንገድ ነፃነትን በሚጋፋ ሁኔታ የሚፈጸም ጥቃትን ያካትታል። ምሳሌ፣ ቀላልና ከባድ አካል ጉዳት፣ ስድብ፣ ዛቻ ሊጠቀሱ ይችላሉ።

ኢኮኖሚያዊ ጥቃት ደግሞ በማንኛውም መንገድ የንብረት እና የኢኮኖሚ መብት መጋፋት ወይም መንፈግን የሚያካትት ነው። ብዙ ጊዜ ሴቶችና ሕፃናት ንብረት ወይም ሃብት እንዳያፈሩ እና በንብረታቸው እንዳያዙ በማድረግ የንብረት ባለቤትነት መብታቸውን በማሳጣት ለሰፋት ሥራ ተገቢውን ክፍያ ባለመስጠት በጥገኝነት እንዲኖሩ ማድረግ ይገለጻል። ምሳሌ፡ ጉልበት ብዝበዛ፣ የጋራ ንብረትን /ሀብት ተጠቃሚ አለመሆንን ይጠቀሳሉ።

ሌላኛው ጥቃት አካላዊ ጥቃት ሲሆን በማንኛውም መንገድ በአካል ላይ የሚፈጸም የሃይል ጥቃት ነው። ለምሳሌ መምታት፣ መገፍተር፣ መተንኮስ እና እስከ ግድያ ያለውን ያጠቃልላል። ወሲባዊ ጥቃት ደግሞ ኃይልን በመጠቀም በሌላ ሰው ላይ ያለፍላጎት/ቱ የሚፈጸም ማንኛውም የወሲብ ድርጊትና የወሲብ ድርጊትን የመሰሉ ትንኮሳዎችን ያጠቃልላል። ለምሳሌ አስገድዶ መድፍር፣ የወሲብ ንግድ፣ ጾታዊ ትንኮሳ፣ ግብረ-ሰዶምና የመሳሰሉት ናቸው። ሥነ ልቦናዊ ጥቃት ፣ ፖለቲካዊ እና ማህበራዊ ጥቃቶችም በሴቶች ላይ ከሚደርሱ የጥቃት አይነቶች ውስጥ የሚካተቱ ናቸው።

በተጨማሪም እየታየ ያለው ምንድን ነው?

ባለፉት ጊዜያት ለጆሮ የዘገነኑ ልብ የሰብሩ፣ አንገት ያሰደፉ፣ ለሰሚም ለነጋሪም የከብዱና ሰቀጣጭ ጥቃቶች፣ እንደ ማህበረሰብ ለሴቶች የሚሰጠውን ቦታ ፍንትው ያደረጉ ጥቃቶች ተስተውለዋል። እነዚህ ጥቃቶችም ጾታን መሰረት ያደረጉ እና ሙሉ ለሙሉ ለማለት በሚያስደፍር መልኩ በታዳጊ ልጃገረዶችና በሴቶች ላይ የሚደርሱ ናቸው።

በቤት ውስጥም ሆነ በውጪ የሚፈጸሙ ማስፈራራት፣ ማስገደድ፣ ነፃነትን መቀነስ፣ መገደብ፣ ድብደባ፣ የወሲብ ትንኮሳ፣ አስገድዶ መድፈር፣ በሴቶች አካል መነገድ፣ ያለዕድሜ ጋብቻ፣ ግርዛት ፣ ስድብ እና ማግረፊያ፣ ጠለፋ እና የሃይል ጋብቻ የመሳሰሉት በሴቶች ላይ የሚፈጸሙ ጾታዊ ጥቃቶች ናቸው።

ሴት ከቤት ስራዎች ጀምሮ የተለያዩ ስራዎችን የምትሰሩ ቢሆንም ስራዎን ቀለል ሚያደርግላት የቴክኖሎጂ ውጤቶችን ካለማቅረብ ባሻገርም በማህበረሰቡና በቤቷ በተለያዩ ዘርፎች ጫና ያደርጋታል። በመሆኑም አካላዊና ስነ ልቦናዊ ጥቃቶች በየጊዜው እንዲሰነዘርባት ሆኗል። ኢትዮጵያ ውስጥ በሴቶች አካልም ሆነ ስነ ልቦና ላይ የሚፈጸመው ጥቃት የድሮ ታሪክ ሳይሆን አሁንም ያለ

መሆኑን የሚያመለክቱ የተለያዩ መረጃዎች እየወጡ ናቸው።

ከወራት በፊት ጥቃቱ ስር ስለመስደዱ ይፋ ያደረገና በሴቶች ላይ የሚሰነዘርን ጾታዊ ጥቃት የሚያወግዝ ሰልፍ በትግራይ ክልል መቀሌ ከተማ ተካሂዶ እንደነበረም ይታወቃል። የክልሉ ሴቶችና ህፃናት ጉዳዮች ቢሮ በትግራይ ክልል ጾታዊ ጥቃትን በተመለከተ እየተስተዋሉ ያሉ ችግሮች በእርግጥም ጥቃቱ ጨምሮ ነው ወይስ ጥቃቶች ለሚመለከታቸው የህግ አካላት ሪፖርት ማድረግ ነው የሚለው ጥናት እንደሚያስፈልገው ይናገራል። ሆኖም ግን በተለይም አስገድዶ መድፈር በትግራይ ክልል እየጨመረ መሆኑን ቢሮው ገልጿል።

የሴቶች ህፃናትና ወጣቶች ሚኒስቴር ጾታዊ ጥቃት ያለበትን ወቅታዊ ሁኔታ ለማወቅ ጥልቅ ጥናት መደረግ አለበት ባይ ነው። ሆኖም እ.ኤ.አ በ2016 በተገኘ መረጃ በሀገሪቱ 23 በመቶው የሚሆኑ ሴቶች ጾታዊ ጥቃት ይደርስባቸዋል። ከዚህ ውስጥ 68 በመቶው በትዳር አጋር የሚደርስ ጥቃት ነው። ሆኖም ግን ጥቃቱ ከጊዜ ወደ ጊዜ መልኩን እየቀየረና እየተባባሰ መምጣቱን ሚኒስቴሩ ያምናል። የኢትዮጵያ የሕግ ባለሙያ ሴቶች ማህበር ከሁለት ዓመታት በፊት ይፋ ባደረገው መረጃ የጥቃቱ ስለባዎች በሁሉም የኑሮ ደረጃ እና የግብረተሰብ ክፍል ውስጥ የሚገኙ ሴቶች ናቸው ይላል። ማህበሩ በአንድ ዓመት ውስጥ ከትዳር ጋር የተገናኙ 3 ሺህ 754 አቤቱታዎችን አስተናግዶ፤ 2 ሺህ 105ቱ በሴቶች የተፈጸሙ ጥቃቶች የሚያሳዩ ናቸው።

አሁን ላይም በኢትዮጵያ ጾታን መሰረት ያደረጉ ጥቃቶች በመብራካታቸው አንገብጋቢ ችግር ሆኗል። ችግሩ የማህበራዊ ቀውስ ቢሆንም በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፎ ያደረገው ደግሞ የተንሻፈፈ አስተሳሰብ ነው። ኡዲስ ማለፍ የ2016ቱን የኢትዮጵያ የስነ ሕዝብና ጤና ዳሰሳን በዋቢነት እንዳቀረበው፤ 68 በመቶ ሴቶችና 28 በመቶ ወንዶች ባል ሚስቱን ቢመታ አግባብ ነው ብለው ያምናሉ።

የአንድ ህብረተሰብ መሠረት እንደሆኑ የሚገነጠላቸው ሴቶች የመብታቸው ጉዳይ ፣ ማህበራዊ፣ ምጣኔ ሀብታዊ እንዲሁም የፖለቲካ መብቶቻቸውን ሁሉ ያካትታል። በዚህ ረገድ ያሉ መብቶቻቸው ሙሉ በሙሉ እንዳይከበሩ ታዲያ የማህበረሰቡ አመለካከት አሁንም እንቅፋት ሆኖ መቀጠሉን የሴታዊ አራማጆች ይገልጻሉ። ጾታዊ ጥቃት ለማህበረሰቡ አንገብጋቢ ቀውስ መሆኑን የሚጠቅሱት አራማጆቹ፣ መፍትሄው ላይ የማይሰሩ ከሆነም ሴቶች ካላቸው ፋይዳና ሚና አንፃር ዙሪያ መለስ ችግር ይገጥመናል ይላሉ።

በማህበረሰቡ ዘንድ ጾታን መሠረት አድርገው የሚፈጸሙ ጥቃቶች ቀጥታ ምክንያታቸው ማህበረሰቡ የጾታን እኩልነት አስመልክቶ ካለው የተዛባ አመለካከት ጋር ይያያዛል ሲሉም ያሰምሩበታል። ይህም ሴቶች ላይ

የተለያዩ ጥቃቶች እንደሚፈጸሙ ትልቅ ስፍራ ይዟል ይላሉ የሙብት ተሟጋቾቹ።

ጾታዊ ጥቃት ተብራክቶ ለመቀጠሉ የህግ ስርዓቱ መላላት በሌላ በኩል ይነሳል። በሴቶች ላይ ጾታዊ ጥቃትን ለሚፈጽሙ ወንጀለኞች ተመጣጣኝ የሆነ ቅጣት እየተሰጣቸው አይደለም የሚሉ በርካቶች ናቸው። ፣ የሚደርሰውን ጾታዊ ጥቃት ለመከላከል ተመጣጣኝ እና አስተማሪቅጣት እንዲያገኙ ማድረግ ለመከላከል አንዱ መንገድ ነው ይላሉ። ሆኖም ባለው ነባራዊ ሁኔታ ግን በሴቶች ላይ ጾታዊ ጥቃትን በሚፈጸሙ ወንጀለኞች የፍትህ ተቋማት የሚበይኑት ቅጣት ተመጣጣኝ አይደለም ይላሉ።

የቅጣት መላላቱን እንዳለ የሚያምነው ህግ አስፈፃሚው መንግስት፣ ምንም እንኳ ጠንካራ እርምጃዎች ጾታዊ ጥቃቶችን ለመከላከል አስተማሪ ቢሆኑም፤ ዘለቂታዊ መፍትሄው ግን ማህበረሰቡን ማስተማር ነው ይላል። የሴቶች መብት ሰብዓዊ መብት ነው የሚለው የኢትዮጵያ ሰብዓዊ መብት ኮሚሽን፣ በተቋሙ የሴቶችና ህጻናት መብቶችን የሚመረምር ክፍል እንዳለው ይናገራል። ፣ ጥቃቶችን በመከላከል ረገድ የሚሰሩ አካላት ጾታዊ ጥቃትን የሴቶች ጉዳይና የማህበራት ብቻ አድርገው መተው ረጅም ርቀት እንዳይኬድ ማድረጉን ይገልጻል። ፣ በመሆኑም ጥቃቶችን ለመከላከል ሲያልፍም ለመቀነስ የሁሉም ባለድርሻ አካላት ቅንጅት ያስፈልጋል።

ባለፉት ዓመታት የሚፈጸሙ ጥቃቶችን ለመከላከል በርካታ ጥረቶች ሲደረጉ ቢታይም የሚፈለገውን ያህል ውጤት ማምጣት እንዳልተቻለም ይነገራል። ሴት እናት ናት፣ እህት ናት አክስት ናት የሚሉ ዘመቻዎች መደመጥ ከጀመሩም ውለው አድረዋል። ከችግሩ አሳሳቢነትን አንጻርም ጣጣው ለማህበረሰብና ለሀገርም የሚተርፍ በመሆኑ ጾታን መሰረት አድርገው የሚፈጸሙ ጥቃቶችን ለመከላከል በሚል የሴት ልጅ ግርዛትንና ያለ አድሜ ጋብቻን ለመከላከል ፍናታ ካርታ ተቀርጿል። የጥቃቱ ስለባ ለሆኑ ሴቶችና ህፃናትም ስነ ልቦናንም የጨመረ ህክምና እንዲያገኙ እንዲሁም ለፖሊስ ማስረጃም መስጠት የሚያስችል የአንድ ማዕከል አገልግሎት መስጫና ማገገሚያ ተቋማት እየተቋቋሙ ናቸው።

ሴቶች ከቤታቸው ጀምሮ በሥራ ቦታቸው፣ በትምህርት ቤቶች ወይም በሌሎች ማህበራዊ ኑሯቸውን በሚከውኑባቸው መንገዶች ሁሉ ስድብ ፣ መንገተል እንዲሁም የወሲብ ትንኮሳ ስለባዎች ናቸው። ከዚህ የቃላት ጥቃት ባለፈም አካላዊ ጥቃቶች እንደ ድብደባ እና አሁን አሁን እየተለመደ የመጣው የአሲድ መድፋት፣ አስገድዶ መድፈርና ህይወትን መንጠቅ ስር የሰደዱ የማህበረሰባችን ገመናዎች ሆነው ቀጥለዋል። ነገር ግን ይህን ለማስቆም የሁላችንም ርብርብ ያስፈልጋል እያልን ለዛሬ አበቃን።

መልካም ሳምንት

የጨረታ ማስታወቂያ

የድሬዳዋ አስተዳደር ግብርና ውሃ ማዕድን ኢንርጂ ቢሮ በ2016 ዓ.ም በጀት ዓመት በመደበኛ ሎት 1 ኮንስትራክሽን ማቴሪያል እና በሎት 2 የንብ ማርቢያ የተለያዩ እቃዎች ግዢ ለማድረግ ተጨራሾችን በጨረታ አወዳድሮ መግዛት ይፈልጋል።

- * የግዢ መለያ ቁጥር DDAWMEB/GDS/012/2016
- * የጨረታ ሰነዱን ብር 500 /አምስት መቶ ብር ብቻ/ ከድሬዳዋ አስተዳደር ግብርና ውሃ ማ/ኢንርጂ ቢሮ የግዢ ፋይናንስ ንብረት/አስ/ደጋፊ ስራ ሂደት መግዛት ይችላሉ።
- * ተጨራሾች የንግድ ፈቃድና የዘመኑን ግብር የከፈሉበትን ቲን ነምበር እና ቫት ተመዝጋቢ የሆነ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- * ማንኛውም ተጨራሻ ለጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ለእያንዳንዱ ሎት ብር 50,000 /ሃምሳ ሺህ ብር/ በባንክ በተመሰከረለት ጋራንቲ ወይም (CPO) ከጨረታ ሰነዱ ጋር ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- * ተጨራሾች ሁሉ የጨረታ ሰነዱን በሰም በታሸገ ፖስታ በማድረግ አርጅናል እና ኮፒ በሚል ለያይተው ጨረታው ከወጣበት ቀን ጀምሮ በ15 ቀን ጠዋት 3:00 ሰዓት ድረስ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- * ተጨራሾች የመጨረቻ ዋጋቸውን በተሸጠላቸው ሰነድ ላይ ባለው ቅጽ ብቻ ሞልተውና ማህተም አድርገው ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- * ተጨራሾች ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት በ15 ቀን ከጠዋቱ 4:00 ሰዓት ላይ በመ/ቤቱ ቅጥር ግቢ ውስጥ ይከፈታል። መ/ቤቱ የተሻለ አማራጭ ካገኘ ጨረታውን በሙሉም ሆነ በከፊል የመሰረዝ መብቱ የተጠበቀ ነው።

ለተጨማሪ መረጃ:- ስልክ ቁጥር 0251-12-10-98
የድሬዳዋ አስተዳደር ግብርና ውሃ ማዕድን ኢንርጂ ቢሮ

የጨረታ ማስታወቂያ

የድሬዳዋ አስተዳደር ግብርና ውሃ ማዕድን ኢንርጂ ቢሮ በ2016 ዓ.ም በጀት ዓመት በመደበኛ ላጥቶፕ ኮምፒውተር ግዢ ለማድረግ ተጨራሾችን በጨረታ አወዳድሮ መግዛት ይፈልጋል።

- * የግዢ መለያ ቁጥር DDAWMEB/GDS/011/2016
- * የጨረታ ሰነዱን ብር 500 /አምስት መቶ ብር ብቻ/ ከድሬዳዋ አስተዳደር ግብርና ውሃ ማ/ኢንርጂ ቢሮ የግዢ ፋይናንስ ንብረት/አስ/ደጋፊ ስራ ሂደት መግዛት ይችላሉ።
- * ተጨራሾች የንግድ ፈቃድና የዘመኑን ግብር የከፈሉበትን ቲን ነምበር እና ቫት ተመዝጋቢ የሆነ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- * ማንኛውም ተጨራሻ ለጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ለእያንዳንዱ ሎት ብር 150,000 /አንድ መቶ ሃምሳ ሺህ ብር/ በባንክ በተመሰከረለት ጋራንቲ ወይም (CPO) ከጨረታ ሰነዱ ጋር ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- * ተጨራሾች ሁሉ የጨረታ ሰነዱን በሰም በታሸገ ፖስታ በማድረግ አርጅናል እና ኮፒ በሚል ለያይተው ጨረታው ከወጣበት ቀን ጀምሮ በ15 ቀን ጠዋት 3:30 ሰዓት ድረስ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- * ተጨራሾች የመጨረቻ ዋጋቸውን በተሸጠላቸው ሰነድ ላይ ባለው ቅጽ ብቻ ሞልተውና ማህተም አድርገው ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
- * ተጨራሾች ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት በ15 ቀን ከጠዋቱ 4:00 ሰዓት ላይ በመ/ቤቱ ቅጥር ግቢ ውስጥ ይከፈታል። መ/ቤቱ የተሻለ አማራጭ ካገኘ ጨረታውን በሙሉም ሆነ በከፊል የመሰረዝ መብቱ የተጠበቀ ነው።

ለተጨማሪ መረጃ:- ስልክ ቁጥር 0251-12-10-98
የድሬዳዋ አስተዳደር ግብርና ውሃ ማዕድን ኢንርጂ ቢሮ

የተቀናጀ የበጋ ወራት የተፋሰስ ልማት ስራ በመስተዳደራችን

በኤዲን ሳሙኤል

የተቀናጀ ተፋሰስ ለዘላቂ አረንጓዴ ልማት በሚል መሪ ሀሳብ የ 2016 ዓ.ም የተቀናጀ የበጋ ወራት የተፋሰስ ልማት ስራዎች ከተጀመሩ ለአሁን በርካት ያሉ ቀናትን አስቆጥሯል። በዚህም በአራቱም የገጠር ክልሎች የተቀናጀ የበጋ ወራት የተፋሰስ ልማት ስራዎች ከተጀመሩ ለአሁን በርካት ያሉ ቀናትን አስቆጥሯል። በዚህም በአራቱም የገጠር ክልሎች የተቀናጀ የበጋ ወራት የተፋሰስ ልማት ስራዎች ከተጀመሩ ለአሁን በርካት ያሉ ቀናትን አስቆጥሯል።

የ2016 ዓ.ም የተቀናጀ የበጋ ወራት የተፋሰስ ልማት ስራዎች ሲጀምሩ በአለቱ በመገኘት ንግግር ያደረጉት የድሬደዳ አስተዳደር ከንቲባ ክቡር አቶ ከድር ጁሀር በተለይም በድሬደዳ አስተዳደር ላይ የለውጥ አመራሩ ለተቀናጀ የተፋሰስ ልማት ከፍተኛ ትኩረት ሰጥቶ ሰፊ ስራዎችን እያከናወነ በመሆኑ እና ትላልቅ የግብርና እና ገጠር ልማት ፕሮጀክቶችን በውጤታማነት ተግባራዊ ማድረግ በመጀመሩ የአስተዳደራችን አርሶና አርብቶ አደር ማህበረሰብ በላቀ ደረጃ ተጠቃሚ ማድረጉን ተናግረዋል።

አርሶና አርብቶ አደሩ የተፈጥሮ ሀብት እንዲሁም ውሀ እና ለም መሬትን በማልማት የራሱን ምግብ ዋስትና በማረጋገጥ ለማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እድገት የበኩሉን ሚና እየተወጣ ከመሆኑም በተጨማሪ ደረጃውን የጠበቀ የተለያዩ የግብርና ምርት ውጤቶችን ለውጭ ገበያ የማቅረብ አቅም እየፈጠረ መሆኑንም ክቡር ከንቲባው ተናግረዋል።

በሀገራችን ለአረንጓዴ ልማት የተሰጠውን ከፍተኛ ትኩረት እና የተፋሰስ ልማት ስራ በየአመቱ በማከናወን ዘላቂና ውጤታማ ልማትን ለማስቀጠል የተቀመጠውን አቅጣጫ ማጠናከር ያደረገ የተቀናጀ የበጋ ወራት የተፋሰስ ልማት ስራዎችን ለማከናወን በዝግጅት ምእራፍ በርካታ ስራዎች መስራታቸውን ደግሞ የድሬደዳ አስተዳደር የግብርና ውሀ ማእድንና ኢነርጂ ልማት ቢሮ ሀላፊ የሆኑት አቶ ኑረዲን አብደላ ተናግረዋል።

አቶ ኑረዲን 30 ተከታታይ ቀናት 37,927 የስራ ሀይል በተደራጀ የልማት ስራዎች ንቅናቄ በማሳተፍ በ 5,550 ሄክታር መሬት ላይ የተለያዩ የአፈርና ውሀ ጥበቃ ስራዎችን በመስራት በአስተዳደሩ አሁን የሚታየውን የመሬት መራቆት ችግር በ 3 ነጥብ 7 ፐርሰንት ለመቀነስ በየአመቱ በጎርፍ የሚወሰደውን 48,685 ቶን ለም አፈር ለማዳን ጥረት እንደሚደረግ ተናግረዋል።

በተለይም ከ 11,000 በላይ አባወራዎችን ተጠቃሚ ለማድረግ በ 4,556 ሄክታር መሬት ላይ የእርሻ ማሳ ምርታማነት የሚያሳድጉ የተለያዩ የአፈርና ውሀ ጥበቃ ስራዎች እንደሚሰሩና በ 3,750 ሄክታር መሬት ላይም የመስኖ ማሳዎችን የውሀ አጠቃቀም በማሻሻል ምርትና ምርታማነትን ለማሳደግ የመስኖ ውሀ ልማት ስራዎች እንደሚከናወኑም ነው ሀላፊው የገለፁት።

ሰላም ጤና ይስጥልኝ ውድ የድሬ ጋዜጣ አንባቢያን እንዴት ከርማግሁል ለዛሬ ወደ እናገተ ለማድረስ የወደድኩት ፅሁፍ ከላይ መግቢያ ላይ ቀንጨብ አድርጌ እንዳስነበብኳችሁ ስለ ተፋሰስ ልማት ነው እንዲሁም ይህ ስራ መስራቱ ምን አይነት ኢኮኖሚያዊ ፋይዳ እንደሚሰጠን እናያለን አብራችሁን ቆዩ።

የተፈጥሮ ሀብት ልማት ሥራ ለግብርናው ዘርፍ የጀርባ አጥንት ነው። ሀገራት ወደ ተሻለ የኢኮኖሚ እድገት መሸጋገር የቻሉት የተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ ሥራን አጠናክረው በማልማት እንደሆነ መረጃዎች ያሳያሉ። ደቡብ ኮሪያ ደግሞ በተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ ሥራ በአብነት ተጠቃሽ ናት። የተፈጥሮ ሀብትን በመጠበቅና በማልማት፣ የአፈር ለምነትን በማሳደግ የምርት መጠን እንዲሻሻል በማድረግ የምግብ ዋስትናን ያረጋግጣል። የተፈጥሮ ሀብት ልማት ሥራ በ19ኛው ክፍለ ዘመን እንደተጀመረ ባለሙያዎች ይናገራሉ።

በሀገራችን ከ1970ዎቹ ጀምሮ የተፈጥሮ ሀብት ልማት ሥራ መከናወን መጀመሩን አንዳንድ የታሪክ መዛግብት ያስረዳሉ። በዚህም ከ2003 ዓ.ም ጀምሮ የተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ ስራ በማህበረሰቡ የነቃ ተሳትፎ እየተሠራ በመሆኑ ተጨባጭ ውጤት እየመጣ መሆኑን በተመሳሳይ ማየት ይቻላል።

ደቡብ ኮሪያ በተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ ስራ ተጠቃሽ ናት፤ ለውጤታማነቱ ደግሞ የማህበረሰቡ የነቃ ተሳትፎ

ከፍተኛ ድርሻ እንዳለው ይስተዋል። በመሆኑም የተፈጥሮ ሀብት ልማት ሥራ (የተፋሰስ ሥራ) የአርሶ አደሩን የነቃ ተሳትፎ የሚጠይቅ በመሆኑ መረባረብ አስፈላጊ እንደሆነ የሚያመለክቱት ደግሞ በድሬደዳ የኒቨርስቲ የጀግራፊ ዲፓርትመንት መምህር የሆኑት ረዳት ፕሮፌሰር ደስታ በላይ ናቸው። የተፈጥሮ ሀብት ልማት ሥራ ግብርናው መቆራረድ ለውጥ እንዲያመጣ፣ የውኃ ምንጮች እንዲገለብቱ፣ የሥራ ዕድል እንዲፈጠር፣ አረንጓዴ ልማት እንዲያደግ፣ የአፈር ለምነት እንዲጨምር፣ የባዮ ጋዝ (አማቂ ጋዝ) መጠንን እና የባዮ ማስ መጠንን (የስነ ሕይወት ስብስብን) ከፍ በማድረግ የጎላ አስተዋፅኦ እንዳለው ያብራራሉ።

መስተዳደራችን እምቅ የተፈጥሮ ሀብት ባለቤት በመሆኑ ልንጠብቀውና ልናስማው ይገባልም ብለዋል። ትልልቅና መካከለኛ ሐይቆች፣ ትልልቅ ፓርኮች፣ ብርቅየ የዱር እንስሳት፣ ጥብቅ ደኖች፣ ተራሮች፣ ግድቦችና ሌሎች ሀብቶች ትውልድ ተሻጋሪ እንዲሆኑ ጥበቃ እንደሚያስፈልጋቸው ረዳት ፕሮፌሰር ደስታ በላይ አሳስበዋል። በተለይም የመሬት መሸርሸር እንዳይከሰት በትኩረት በመሥራት ኢኮኖሚያዊ ፋይዳቸውን ማሳደግ ይገባል ብለዋል።

ረዳት ፕሮፌሰር ደስታ እንዳሉት የተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ ሥራ የአመራሩን ዕውቀት፣ ክህሎትና ቁርጠኝነት እንዲሁም የማህበረሰቡን ትጋት በስፋት ይጠይቃል። ከተለያዩ ተቋማት ጋር በቅንጅትና ተናገሮ መሥራትንም ይሻል። እየተሠራ ባለው ሥራም አበረታች ውጤት እየታየ መሆኑን ተናግረዋል። ይሁን እንጂ ጥራትን ጠብቆ አለመሥራት፣ ከሰው ቁጥር ጋር የተመጣጠነ የልማት መሣሪያ አለመኖር እንዲሁም የጉልበት መባከን ውስንነቶች መሆናቸውን በማንሳት፣ ሊስተካከሉ እንደሚገባቸው አመለከተዋል።

ዶ/ር ኃይሉ ከንዴ ደግሞ በድሬደዳ የኒቨርስቲ የአፈርና ውኃ ጥበቃ ከፍተኛ ተመራማሪ ናቸው። እርሳቸው እንደሚሉት ከ2003 እስከ 2014 ዓ.ም በተፈጥሮ ሀብት ጥበቃ ሥራ በተደረገው ጥናት የአፈር ለምነት መሻሻሎች መኖራቸውን ጥናቶች ያመለክታሉ። ይህም የአፈር ለምነቱን ለመጠበቅ ይወጣ የነበረውን የአፈር ማዳበሪያ ውጭ ዝቅ እንዲል አስችሏል ባይ ናቸው። በ92 ተፋሰሶች ላይ በተካሄዱ ጥናቶች በጥንቃቄ የተያዙ፣ ሕግ ደንብ ያላቸው፣ የተፋሰስ ኮሚቴ ያላቸው፣ ማህበረሰቡ በስፋት የተሳተፉባቸውን በመለየት በተሠራ ጥናት የአፈር ለምነቱ በ21 በመቶ ከፍ እንዲል አግዟል ብለዋል ተመራማሪው።

ከላይ የተጠቀሱትን ነጥቦች ያላሟሉት ደግሞ የአፈር ለምነት እንደቀነሰባቸው ጥናቶች ያሳያሉ ብለዋል።

ጥናቶችን ዋቢ አድርገው እንዳብራሩት፣ በዓለም በከባድ ዝናብና በጎርፍ ምክንያት በከፍተኛ ደረጃ የአፈር መሸርሸር እየተከሰተ ከስምንት ቢሊዮን ዶላር በላይ በየዓመቱ ይታጣል። ይህም 34 በመቶ የሰብል ምርት ወይም 34 ሚሊዮን ኩንታል ይታጣል እንደሚለት ነው።

ይህ ደግሞ ሦስት ነጥብ ሰባት በመቶ የዋጋ ጭማሪ (የኑሮ ውድነት) እንዲኖር ምክንያት ነው ይላሉ። አርሶ አደሩ እርከንን በመሥራት፣ ችግኝን በመትከል፣ ከእንስሳት ንክኪ ነፃ በማድረግና ሕግ ደንቦችን ተከትሎ በመሥራት የምርት ጭማሪ መገኘቱን ይናገራሉ። አርሶ አደሮቹ ከራሳቸው ማሳ ጀምሮ የተፋሰስ ሥራ በመሥራታቸው የተሻለ ውጤት እየተገኘ ነውም ብለዋል።

የመሬት ለምነቱ እንዲጨምር በመሠራቱ ምርትና ምርታማነት ማደጉንም አንስተዋል። በአፈርና ውኃ ጥበቃ ሥራ እንዲሁም በደን ልማት ሥራ አርሶ አደሩ የተሻለ ለውጥ እያሳየ መምጣቱን አድንቅዋል። ተፋሰሶችን ጥቅም በሚሰጡ አፅዋቶች በመሸፈን አበረታች ሥራዎች ተከናውነዋል ብለዋል። በተፈጥሮ ሀብት ልማት ሥራ መንግሥታዊና መንግሥታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች በቅንጅት አርሶ አደሩን በተጠናከረ መልኩ ማገዝ ተገቢ እንደሆነ አመለከተዋል። ማህበረሰቡን ለማገልገልና ግብርናውን ለማሻገር በጋራ ተናገሮ መሥራት ይጠይቃልም ብለዋል።

በአጠቃላይ የተፋሰስ ልማት ስራዎች መንግስታዊ መቆራረጥ ጨምሮ ከባለሙያ አስከ አርሶ አደሩ ሁሉንም አስተምሯል። በመስተዳደራችን በገንደ ፈልግ ገጠር ቀበሌ ተገኝተን ያነጋገርናቸው አርሶ አደሮችም ስለሰራው እንዲ ብለውናል። አርሶ አደር ማሜ አብዲ ማህበረሰቡን ባሳተፈ አግባብ በተሰሩ ስራዎች የተራቆቱ ደኖች አግመዋል። የተጋጋጡ እና የተጎራጩ የወል መሬቶች ከመሸርሸር ድነዋል፤ ምንጮችም ጎልበተዋል ብለዋል።

ከልቅ ግጦሽ የተጠበቁ የወል መሬቶች ላይ መኖር በማልማት፣ ከብቶቻቸውንም አስረው በመመገብ ዘርፈ ብዙ ጥቅሞች ማግኘታቸውን ተናግረዋል። በእርከንና መሰል የተፋሰስ ስራዎችም ምርታማነትን ማሳደግ፣ የጻር አትክልትና ፍራፍሬ በማልማትም የገበያ ሰብሎችን ማልማትና አመጋገባቸውን ማሻሻል እንደቻሉ ጠቅሷል። ሂደቱ አልጋ በአልጋ ባይሆንም የወል መሬቶች የተከለሉ ደኖችን ከልቅ ግጦሽ በመጠበቅ ዕድርን መሰል ባህላዊ አደረጃጀቶችን በመጠቀም ጥብቅ የቁጥጥር ስርአት እንዳዳበሩ አንስተዋል።

በዚህም የአካባቢው ማህበረሰብ የተፈጥሮ ሀብት ጥበቃና የተፋሰስ ስራዎችን ጥቅም በመረዳቱ የአስተሳሰብ ለውጥ ስለማምጣቱ ነው የሚመሰክሩት። በተፋሰሱ ነጥሪ አርሶ አደሮች ከብት አስር መመገብ በመቻላቸው የመኖ አጥረት ስለመቀረፍ፣ እንስሳትን አደልቦ በመሸጥም

ውጤታማ መሆናቸውን ከተሳታፊ አርሶ አደሮች መካከል የሆነው ወጣት መከታረር መሆኑንም ይናገራል።

ከዚህም ባለፈ በችግኝ ጣቢያዎችና በሌሎች የአካባቢ ጥበቃ ስራዎች ብዙ ሰዎች ቋሚ እና ጊዜያዊ ስራ ዕድል እንዲፈጠሩባቸው አድርጓል ብለዋል። የወል መሬቶችን በመከለል ከእንስሳት ንክኪ ነፃ በማድረግ ውጤታማ ከመሆን ባለፈም የወል መሬቶችን ለተደራጁ ወጣቶች በመስጠት ፍራፍሬ ልማት ውጤታማ እንዲሆኑ ማድረግ መቻሉን ይናገራሉ።

ከወረዳው አርሶ አደሮች መካከል አብዱላዚዝ አሚን እንዳሉት፣ ባለፉት ዓመታት ባከናወኑት የአፈርና ውኃ ጥበቃ ስራ የተራቆቱ መሬቶችን በማልማት የንብ ማነብ፣ እንስሳት ማድሰብ፣ የሰብል ምርታማነትን እንዲጨምር ምቹ ሁኔታ ፈጥሮላቸዋል። “ለመጨው ትውልድ አረንጓዴና የላማ ሀገርን ለማስረከብ እንድንችል በተለይ በአሁኑ ወቅት የተፋሰስ ልማት ስራችንን አጠናክረን ቀጥለናል” ብለዋል።

የተፋሰስ ልማት ስራ የአካባቢ መራቆትን ከመከላከል ባለፈ ደርቀው የነበሩ ምንጮች መልሰው መመንጨት ጀምረዋል ያሉት ደግሞ አዳዳ ቀበሌ አርሶ አደር ቀመር አብደላ ናቸው። በለሙ ተፋሰሶች ውስጥ የተተከሉ እጽዋቶች በመጽደቃቸውና እርጥበታማ አየር እንዲኖር በማስቻሉ የግብርና ስራን በተሻለ መልኩ በማከናወን ድርቅን ለመቋቋም እያስቻላቸው መሆኑን ነው የተናገሩት። ወጣት አቡሽ መገርሳ በበኩሉ፣ የአፈርና ውኃ ጥበቃ ስራና በአፅዋት በተሸፈኑ ተፋሰሶች ላይ በማህበር በመደራጀት ወደ ንብ ማነብ ስራ ለመሰማራት መዘጋጀታቸውን ገልጿል።

የተፋሰስ ልማት ከሚሰጣቸው ጠቀሜታዎች መካከል አንዱ ወጣቱ ተደራጅቶ ከስራ አጥነት በመለቀቅ አራሱን እንዲችል ማድረግ ነው ብሏል። ተፈጥሮ ሃብት ጥበቃ ባለሙያ አቶ ፈለቀ አሸፍ እንዳሉት፣ አርሶ አደሩ ባገኘው ግንዛቤ በመታገዝ የተፋሰስ ልማት ስራን ከዓመት ዓመት እያስፋፋ ይገኛል። አርሶ አደሩ ከሚሰማው ይበልጥ በተግባር የሚያየውን ነገር እንደሚቀበል ያነሱት አቶ ፈለቀ በአሁኑ ወቅት ከልማቱ የተሻለ ምርት እና ገቢም እያገኘ መሆኑን ገልጿዋል።

ውድ አንባቢያን ለዛሬ በቢዝነስ አምዳችን ስር ያዘጋጅንላችሁ ፅሁፍ ይህንን ይመስላል ስለተቀናጀ የበጋ ወራት የተፋሰስ ልማት ስራዎች አጠር ያለም ቢሆን ግንዛቤ እንዳገኛችሁ እንዲሁም ስራው ምን ያክል ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ጠቀሜታዎች እንዳሉት በተጨማሪም ከመስተዳደራችን ጋር ያለውን እውነታ እንዳያችሁ ተስፋ እያደረኩ የዛሬን በዚህ አበቃሁ የሳምንት ሰው ይበለን።

የግልፅ ጨረታ ማስታወቂያ

በድሬዳዋ አስተዳደር የድልጮራ ሆስፒታል ለሆስፒታሉ አገልግሎት የሚውል ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን እቃዎች ማለትም የተለያዩ መጠንና ከለር ያላቸው የቆሻሻ ቅርጫት west bin different size and color በግልፅ ጨረታ አወዳድሮ ለመግዛት ስለፈለገ ህጋዊና ብቁ ተወዳዳሪዎችን አወዳድሮ መግዛት ይፈልጋል።

በዚህ መሰረት በጨረታው ላይ ለመሳተፍ የሚፈልጉ ተጫራቾች

1. ተጫራቾች በዘርፉ ህጋዊ ንግድ ፍቃድ ያላቸውና የ2016ዓ/ም ግብር የከፈሉ፡፡ በተጨማሪ እሴት ታክስ ተመዝጋቢ የሆኑ እና ማስረጃ ማቅረብ የሚችሉ መሆን አለባቸው።
2. በመንግስት ግዥ አቅራቢ የሆኑ እና ማስረጃ ማቅረብ የሚችሉ መሆን አለባቸው።
3. ተጫራቾች የታክስ መለያ ቁጥር (Tin no) ያላቸው መሆን ይኖርባቸዋል።
4. ተጫራቾች የጨረታ ሰነዱን ይህ ማስታወቂያ በድሬ ጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ዘወትር በስራ ሰዓት ለ15 ተከታታይ የስራ ቀናት የማይመለስ ብር 200.00 (ሁለት መቶ) እያንዳንዱ ሎት በመክፈል በድልጮራ ሆስፒታል ቢሮ ቁጥር A/02 በማቅረብ ሰነዱን መግዛት ይችላሉ።
5. መስፈርቱን የሚያሟሉ ተጫራቾች ለጨረታ ማስከበር የሚሆን ብር 10,000.00 (አስር ሺ ብር) በባንክ በተመሰከረለት ቼክ ወይም (CPO) ከጨረታው አርጅናል ሰነድ ጋር አያይዘው ማቅረብ አለባቸው።
6. ተጫራቾች የጨረታ ሰነዱን በሰም በታሽግ ኤንቨሎፕ በማድረግ ለዚህ ብሎ በተዘጋው የጨረታ መቀበያ ሳጥን ማስገባት ይኖርባቸዋል።
7. የጨረታ ሰነዱ የሚከፈትበት ቀን ይህ ጨረታ በድሬ ጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ለ15 የስራ ቀናት ከቆየ በኋላ በ16ኛው ቀን ጠዋት 4:00 ሠዓት ተዘግቶ ከቀኑ 4:30 ተጫራቾች ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት በሆስፒታሉ ግዥ ፋ/ን/አስዳይሬክቶሬት ቢሮ ቁጥር A/02 ይከፈላል።
8. የጨረታው አሸናፊ በፅሁፍ እንደተገለጸለት አስፈላጊው የጨረታ ውል ማስከበር የማስያዝ ከሆስፒታሉ ጋር ውል መፈረም አለበት። ይህ ባይፈፀም የጨረታ አሸናፊነቱን በመሰረዝ ለጨረታ ማስከበር ያስያዘው ገንዘብ ለመንግስት ገቢ ይሆናል።
9. ተጫራቾች በሰነዳቸው ላይ ስማቸውን፣ ሙሉ አድራሻቸውን እና ፊርማቸውን እንዲሁም የተሟላ ማስረጃ ማቅረብ አለባቸው።
10. ሆስፒታሉ የተሻለ አማራጭ ካገኘ ጨረታውን በሙሉም ሆነ በከፊል የመሰረዝ መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።

አድራሻ:- በድሬዳዋ አስተዳደር የድል ጮራ ሆስፒታል
ስልክ ቁጥር 0982540408/0972351303/02-521115693:
ፖስታ ሳጥን ቁጥር 177

የግልፅ ጨረታ ማስታወቂያ

በድሬዳዋ አስተዳደር የድልጮራ ሆስፒታል ለሆስፒታሉ አገልግሎት የሚውል ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን እቃዎች ማለትም printer, Desktop Computer, laptop & USP በግልፅ ጨረታ አወዳድሮ ለመግዛት ስለፈለገ ህጋዊና ብቁ ተወዳዳሪዎችን አወዳድሮ መግዛት ይፈልጋል።

በዚህ መሰረት በጨረታው ላይ ለመሳተፍ የሚፈልጉ ተጫራቾች

1. ተጫራቾች በዘርፉ ህጋዊ ንግድ ፍቃድ ያላቸውና የ2016ዓ/ም ግብር የከፈሉ፡፡ በተጨማሪ እሴት ታክስ ተመዝጋቢ የሆኑ እና ማስረጃ ማቅረብ የሚችሉ መሆን አለባቸው።
2. በመንግስት ግዥ አቅራቢ የሆኑ እና ማስረጃ ማቅረብ የሚችሉ መሆን አለባቸው።
3. ተጫራቾች የታክስ መለያ ቁጥር (Tin no) ያላቸው መሆን ይኖርባቸዋል።
4. ተጫራቾች የጨረታ ሰነዱን ይህ ማስታወቂያ በድሬ ጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ዘወትር በስራ ሰዓት ለ15 ተከታታይ የስራ ቀናት የማይመለስ ብር 600.00 (ስድስት መቶ ብር) እያንዳንዱ ሎት በመክፈል በድልጮራ ሆስፒታል ቢሮ ቁጥር A/02 በማቅረብ ሰነዱን መግዛት ይችላሉ።
5. መስፈርቱን የሚያሟሉ ተጫራቾች ለጨረታ ማስከበር የሚሆን ብር 50,000.00 (ሃምሳ ሺ ብር) በባንክ በተመሰከረለት ቼክ ወይም (CPO) ከጨረታው አርጅናል ሰነድ ጋር አያይዘው ማቅረብ አለባቸው።
6. ተጫራቾች የጨረታ ሰነዱን በሰም በታሽግ ኤንቨሎፕ በማድረግ ለዚህ ብሎ በተዘጋጀው የጨረታ መቀበያ ሳጥን ማስገባት ይኖርባቸዋል።
7. የጨረታ ሰነዱ የሚከፈትበት ቀን ይህ ጨረታ በድሬ ጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ለ15 የስራ ቀናት ከቆየ በኋላ በ16ኛው ቀን ጠዋት 4:00 ሠዓት ተዘግቶ ከቀኑ 4:30 ተጫራቾች ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት በሆስፒታሉ ግዥ ፋ/ን/አስዳይሬክቶሬት ቢሮ ቁጥር A/02 ይከፈላል።
8. የጨረታው አሸናፊ በፅሁፍ እንደተገለጸለት አስፈላጊው የጨረታ ውል ማስከበር የማስያዝ ከሆስፒታሉ ጋር ውል መፈረም አለበት። ይህ ባይፈፀም የጨረታ አሸናፊነቱን በመሰረዝ ለጨረታ ማስከበር ያስያዘው ገንዘብ ለመንግስት ገቢ ይሆናል።
9. ተጫራቾች በሰነዳቸው ላይ ስማቸውን፣ ሙሉ አድራሻቸውን እና ፊርማቸውን እንዲሁም የተሟላ ማስረጃ ማቅረብ አለባቸው።
10. ሆስፒታሉ የተሻለ አማራጭ ካገኘ ጨረታውን በሙሉም ሆነ በከፊል የመሰረዝ መብቱ በሕግ የተጠበቀ ነው።

አድራሻ:- በድሬዳዋ አስተዳደር የድል ጮራ ሆስፒታል
ስልክ ቁጥር 0982540408/0972351303/02-521115693:
ፖስታ ሳጥን ቁጥር 177

በድጋሚ የወጣ የጨረታ ማስታወቂያ

የድሬዳዋ አስተዳደር ፖሊስ ኮሚሽን ለ2016 ዓ.ም በጀት ዓመት በስሩ ለሚገኘው የእግር ኳስ ቡድን እና በስኬሌት ስፖርት ቡድን የተለያዩ የስፖርት ትጥቅ ግዥ በግልጽ ጨረታ አወዳድሮ ለማስመገብ ይፈልጋል።

ስለዚህ በጨረታ ለመሳተፍ የሚፈልጉ ተጫራቾች

1. የጨረታ ሠነድ የማይመለስ ብር 300/ሰነት መቶ ብር/ በመክፈል ለ15 ተከታታይ ቀናት በድሬዳዋ አስተዳደር ፖሊስ ኮሚሽን ፋይናንስ ግዥ ዳይሬክቶሬት የሥራ ሒደት ቢሮ ቁጥር 16 በማቅረብ መግዛት ይችላሉ።
2. ተጫራቾች የዘመኑ የታደሰ ንግድ ፍቃድ ያላቸው፣ የዘመኑን ግብር ከፋይ የከፈሉበትን ማስረጃ ማቅረብ፣ ተጨማሪ እሴት ታክስ፣ የአቅራቢነት ምስክር ወረቀት ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
3. ተጫራቾች ለጨረታ ማስከበር ዋስትና የሚሆንና የጨረታው ውጤት እንደታወቀ የሚመለስ የሚጫረቱበትን እቃ ዋጋ 2% CPO/ወይም በጥሬ ገንዘብ ማስያዝ ይኖርባቸዋል።
4. በተዘጋጀው የጨረታ ሠነድ ላይ ዋጋ ሞልቶ ማቅረብ ተመራጭነት አለው።
5. የዋጋ ማቅረቢያ ሰነድ አርጅናልና ኮፒ በማለት ለየብቻ በማሸግ በአንድ ኤንቨሎፕ ውስጥ በማድረግ በጨረታ ሣጥን ውስጥ ማስገባት ይኖርባቸዋል።
6. የጨረታ ሰነድ የካቲት 13 ቀን እስከ የካቲት 27/2016 ዓ.ም. ከ11:00 ሰዓት በድሬዳዋ ፖሊስ ኮሚሽን በፋይናንስ ግዥ አስተዳደር ዳይሬክቶሬት ቢሮ ቁጥር 16 ቀርበው መግዛት ይችላሉ።
7. ጨረታው የሚከፈተው ተጫራቾች ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት የካቲት 29/2016 ዓ.ም. ከጠዋቱ 3.00 ሣጥኑ ታሽጎ 3.30 ሠዓት ይከፈላል።
8. ፖሊስ ኮሚሽን የተሻለ መንገድ ካገኘ ጨረታውን በከፊልም ሆነ በሙሉ የመሰረዝ መብቱ የተጠበቀ ነው።

ተጨማሪ ማብራሪያ በስልክ ቁጥር 0251-11-74-55/0251-11-37-43 በመደወል መረጃ ማግኘት ይችላሉ።
: ፖ.ሣ. ቁጥር 1453

የድሬዳዋ አስተዳደር ፖሊስ ኮሚሽን

Invitation to Bid

Place and Date: **Dire Dawa, January, 2024**
Procurement Reference Number: **DDA/K02AO/PC-001/2016**

1. The **Dire Dawa Administration Kebele 02 Administration Office** having legal address at:

Street Address:	Seyido taxi station street
Town/City:	Dire Dawa
2. The **Dire Dawa Administration Kebele 02 Administration Office** now invites sealed bids from eligible and qualified bidders for: **Construction of Ditch Work (Location: Bargele, Kebele 02)**.
3. Intended Completion Date for the whole of the Works shall be **150 calendar days**.
4. Bidding will be conducted through **National Competitive Bidding** procedure contained in public proclamation of FDRE and is open to all Eligible bidders.
5. Interested eligible bidders may obtain further information from **Dire Dawa Administration Kebele 02 Administration Office** and inspect the bidding documents at the address given below from 7:30AM – 12:00 PM & 2:00 – 5:30 PM working hours.
6. Qualifications requirements include: Contractors of category **GC/BC-7 & above** with license valid for the year **2016.E.C. Work Experience is Required**
7. A complete set of Bidding Documents in English may be purchased by interested bidders on the submission of a written Application to the address below and upon payment of a non-refundable fee of **ETB 500 in Cash**.
8. Bidders shall submit their Bids in **two envelopes**, the first envelope labeled as “Technical Proposal and Bid Security” and the second envelope “Financial Proposal”, separate sealed and the two envelopes sealed in on other outer envelope.
9. Evaluation is to be carried out in two stages, Technical Proposal first and Financial Proposal of qualified Bidders next.
10. Bids must be delivered to the address below at or **before 9:00 AM morning time** on the **22nd** Date from the Date of Announcement. Late bids will be rejected.
11. Bids Will Be Opened In The Presence Of Bidder’s Representatives Who Choose To Attend at The Same Date of Submission at **9:30 AM morning time**
12. All bids must be accompanied by a Bid Security of **ETB 100,000.00 (One Hundred Thousand Ethiopian Birr) in the form of Cash, an Unconditional Bank Guarantee, or CPO**. The Bid Security shall be valid for 28 days beyond the validity of the Bid.
13. The public body reserves the right to reject any bid and to annul the bidding process and reject all bids at any time prior to contract award, without thereby incurring any liability to Bidders.
14. The address referred to above is:

Public Body:	Dire Dawa Administration Kebele 02 Administration Office
Street Address:	Seyido taxi station street
Town/City:	Dire Dawa

የጨረታ ማስታወቂያ

- የድሬዳዋ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ የግንባታ ቁሳቁሶች ግዥ ለመፈጸም አቅራቢ ድርጅቶችን በጨረታው እንዲሳተፉ ይጋብዛል።
- ስለዚህም፡-
- በዘርፉ ህጋዊ የንግድ ፈቃድ ያላቸው የዘመኑን ግብር የከፈለና ማስረጃ ማቅረብ የሚችል፤
 - የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር ባዘጋጀው የኢቃና የአገልግሎት አቅራቢነት ዝርዝር የተመዘገቡና ለዚህም የምስክር ወረቀት ማቅረብ የሚችል፤
 - የግብር መክፈል ግዴታቸውን የተወጡ መሆኑን የሚያረጋግጥ በግብር ሰብሳቢነት ባለ ስልጣን የተሰጠ ማስረጃ ማቅረብ የሚችል፤
 - በተጨማሪ እሴት ታክስ ተመዝጋቢነት ሰርተፍኬት ማቅረብ የሚችል፤
 - ታክስ ክፍያን ማቅረብ የሚችል
 - ተጨረታዊ ጨረታውን ዝርዝር የያዘ ሰነድ የማይመለስ ብር 200.00 (ሁለት መቶ ብር) በመክፈል ይህ የጨረታ ማስታወቂያ በድሬ ጋዜጣ ከወጣበት የመጀመሪያው ቀን ጀምሮ ለተከታታይ 21 ቀናት ዘወትር በስራ ሰዓት በድሬዳዋ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ የግዥ ፋይናንስ ንብረት አስተዳደር ደጋፊ የስራ ሂደት 1ኛ ፎቅ ቢሮ ቁጥር 103 በመቅረብ መግዛት የሚችል፤
 - ተጨረታዊ ጨረታ ማስከበሪያ 20/ሃያ ሺህ/በባንክ በተመሰከረለት ቼክ (CPO) ከጨረታ ሰነዱ ጋር አያይዞ ማቅረብ የሚችል፤
 - ተጨረታዊ በጨረታ ያሸነፉቸውን እቃዎች በራሳቸው ትራንስፖርት በ10 ቀን ውስጥ ቢሮ ድረስ ገቢ ማድረግ የሚችል፤
 - ተጨረታዊ የሚጨረቱበትን ዋጋ በሰም በታሸገ ኢንቨሎፕ በማድረግ ማስታወቂያው በድሬ ጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ባሉት 21 ተከታታይ ቀናት በስራ ሰዓት ከላይ በተጠቀሰው ቢሮ በመቅረብ የሚወዳደሩበትን ዋጋ በመሙላት የጨረታ ሰነዱን በ22ኛው ቀን ከጠዋቱ 1:30 እስከ 4 ሰዓት ለጨረታው በተዘጋገው ሳጥን ውስጥ ማስገባት ይኖርበታል። ጨረታው በ22ኛው ቀን 4:00 ሰዓት ይታሸጋል በዛው እለት ከጠዋቱ በ4:30 ተጨረታዊ ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት በግልጽ ይከፈላል። ይህ ቀን ግን የስራ ቀን ካልሆነ በቀጣይ የስራ ቀን ይከፈላል።
- ማሳሰቢያ፡- ቢሮው የተሻለ አማራጭ ካገኘ ጨረታውን በሙሉም ሆነ በከፊል የመሰረዘ መብቱ የተጠበቀ ነው።

ለተጨማሪ መረጃ፡- በስልክ ቁጥር 02511128435 መደወል ይችላሉ።

የድሬዳዋ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ የግዥ ፋይ/ንብ/አስ/ደጋፊ የስራ ሂደት

የጨረታ ማስታወቂያ

- የድሬዳዋ አስተዳደር ፖሊስ ኮምሽን ለ2016 ዓ.ም በጀት ዓመት በስራ የሚገኙትን መኪናዎች የጋራ ጥገና አገልግሎት በጨረታ አወዳድሮ ለአንድ አመት ለማስጠገን ስለሚፈልግ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን መስፈርቶች የምታሟሉ ተጨረታዊ በጨረታው እንድትሳተፉ ይጋብዛል።
1. የጨረታ ሰነድ የማይመለስ ብር 300/ሶስት መቶ ብር/ በመክፈል ለ15 ተከታታይ ቀናት በድሬዳዋ ፖሊስ ኮሚሽን ፋይናንስ ግዥ ዳይሬክቶሬት የሥራ ሒደት ቢሮ ቁጥር 16 በመቅረብ መግዛት ይችላሉ።
 2. ተጨረታዊ የንግድ ምዝገባ ምስክር ወረቀት፣ የዘመኑ የታደሰ ንግድ ስራ ፈቃድ ያላቸው፣ የዘመኑን ግብር ከፋይ የከፈሉበትን ማስረጃ ማቅረብ፣ ተጨማሪ እሴት ታክስ/የአቅራቢነት ምስክር ወረቀት ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
 3. ተጨረታዊ ለጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና የሚሆንና የጨረታው ውጤት እንደታወቀ የሚመለስ የሚጨረቱበትን እቃ ዋጋ 2% CPO/ወይም በጥሬ ገንዘብ ማስያዝ ይኖርባቸዋል።
 4. በተዘጋጀው የጨረታ ሰነድ ላይ ዋጋ ሞልቶ ማቅረብ ተመራጭነት አለው።
 5. የዋጋ ማቅረቢያ ሰነድ አርጅናልና ኮፒ በማለት ለየብቻ በፖስታ በማሸግ በአንድ ኤንቨሎፕ ውስጥ በማድረግ በጨረታ ሳጥን ውስጥ ማስገባት ይኖርባቸዋል።
 6. የጨረታ ሰነድ የካቲት 13 ቀን እስከ የካቲት 26/2016 ዓ.ም. ከ11:00 ሰዓት በድሬዳዋ ፖሊስ ኮሚሽን በፋይናንስ ግዥ አስተዳደር ዳይሬክቶሬት ቢሮ ቁጥር 16 ቀርበው መግዛት ይችላሉ።
 7. ጨረታው የሚከፈተው ተጨረታዊ ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት የካቲት 28 ቀን 2016 ዓ.ም. ከጠዋቱ 3:00 ሳጥን ታሸጎ 3:30 ሰዓት ይከፈላል።
 8. ፖሊስ ኮሚሽን የተሻለ መንገድ ካገኘ ጨረታውን በከፊልም ሆነ በሙሉ የመሰረዘ መብቱ የተጠበቀ ነው።
- ለተጨማሪ ማብራሪያ በስልክ ቁጥር 0251-11-74-55/0251-11-37-43 በመደወል መረጃ ማግኘት ይችላሉ።
፡ ፖ.ሣ.ቁጥር 1453

የድሬዳዋ ፖሊስ ኮሚሽን

ማስታወቂያ

በአሰሪ አቶ ሁሴን መሀመድ አስማኤል እና በተከላሸች 1. አቶ ሱሌይማን ሆሽ አስዬ 2. አቶ ሼባን ዲሎዬ ጃማ መካከል ስላለው የፍትህ-ብሄር ክርክር ጉዳይ ከሰነድ ያቀረቡትን ክስና ማስረጃ ከፍ/ቤቱ ፊጅስትራር በኩል ቀርበው በመውሰድ ለክስ ያላቸውን መልስ በፁሁፍ በሰፍት ኮፒ ጭምር ለየካቲት 22 ቀን 2016 ዓ.ም ከጠዋቱ 3:00 ሰዓት አዘጋጅተው በፊጅስትራር ጽ/ቤት በኩል እንዲያይዘው እና ለቃል ክርክር ተዘጋጅተው ለየካቲት 29 ቀን 2016 ዓ.ም ከጠዋቱ 3:00 ሰዓት እንዲቀርቡ የድ/ዳ አስ/የመ/ደረጃ ፍ/ቤት 2ኛ ፍትህ-ብሄር ችሎት አዟል።

የድ/ዳ አስ/የመ/ደረጃ ፍ/ቤት

ማስታወቂያ

1. የፈርድቸር ግዥ
 - ከላይ በቁጥር 1 ላይ የተጠቀሰው ይህ ማስታወቂያ በድሬ ጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጨረታውን ሰነድ የማይመለስ ብር 300.00 (ሶስት መቶ ብር) በመክፈል ከድሬዳዋ ጤና ጥበቃ ቢሮ ግዥና ፋይናንስ ክፍል/የመዘገብ የመወዳደሪያ ዋጋ የያዘውን ሰነድ በሰም በታሸገ ኢንቨሎፕ በማድረግ ጨረታው ከወጣበት ቀን ጀምሮ ከ15 ቀናት በታላ (በ16ኛው የስራ ቀን) ከጠዋቱ 3:30 ድረስ ለዚህ ተግባር በተዘጋጀውና በግዥ፣ ፋይናንስ ንብረት አስተዳደር ዳይሬክቶሬት ቢሮ ውስጥ በሚገኘው የጨረታ ሳጥን ውስጥ ማስገባት ይኖርባቸዋል።
 - በጨረታው ለመሳተፍ፡-
 - የዘመኑን ግብር የተከፈለበት የታደሰ የንግድ ፍቃድ ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
 - ተጨማሪ እሴት ታክስ (ቫት) ተመዝጋቢ ስለመሆናቸው የሚያረጋግጥ ሰርተፍኬት ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
 - የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ገንዘብ (ቢድ ቦንድ) በ4ባንክ የተመሰከረለት የክፍያ ትዕዛዝ (CPO) ከሚወዳደሩበት ጠቅላላ ዋጋ ብር 5000.00 (አምስት ሺ ብር) ማስያዝ ይኖርባቸዋል።
 - አንድ ተጨረታዊ በሚያቀርበው ዋጋ ላይ ተንተርሶ ዋጋ መቀነስም ሆነ መጨመር የማይችል መሆኑን።
 - በጨረታው ለተሸነፉት ያስያዙት የጨረታ ማስከበሪያ ገንዘብ ወድያውኑ የሚመለስላቸው ሲሆን የአሸናፊዎች ግን ከመ/ቤቱ ጋር ውል ሲፈፀሙና የውል ማስከበሪያ የጠቅላላ ዋጋውን 10% ሲያሲዙ ብቻ የሚመለስ ይሆናል።
 - የጨረታው አሸናፊዎች በ10ቀን ጊዜ ውስጥ ቀርበው ውል ባይፈፀሙና የውል ማስከበሪያ ባያሲዙ የጨረታ አሸናፊነታቸው ተሰርዞ ያስያዙት የጨረታ ማስከበሪያ ዋስትና ገንዘብ የሚወረስ መሆኑን።
 - የጨረታ ሳጥን ጨረታው ከወጣበት ቀን ጨምሮ ከ15 ቀናት በታላ (በ16ኛው የስራ ቀን) ከጠዋቱ በ3:30 ይታሸጋል።
 - ጨረታው በ16ኛ የስራ ቀን ከጠዋቱ 4:00 ሰዓት ተጨረታዊ ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት በመ/ቤቱ አዳራሽ የሚከፈት መሆኑን።
 - መ/ቤቱ የተሻለ ዘዴ ካገኘ ጨረታውን በሙሉም ሆነ በከፊል የመሰረዘ መብቱ የተጠበቀ ነው።
 - ስለጨረታው ተጨማሪ ማብራሪያ ቢያስፈልግ በስ/ቁጥር 09-93-67-21-57/0929250471 ደውሎ መጠየቅ የሚቻል መሆኑን እንገልጻለን።

የድሬዳዋ አስተዳደር ጤና ጥበቃ ቢሮ

በድጋሜ የወጣ የገዢ ጨረታ ማስታወቂያ

- የድሬዳዋ አስተዳደር ሥራ፡ ከሎትና ቴክኖሎጂ ልማት ቢሮ ለ2016 ዓ.ም የአይ.ሲ.ቲ የመሠረተ ልማት ዕቃዎችን በጨረታ አወዳድሮ ለመግዛት ይፈልጋል። ስለዚህ በጨረታው ለመሳተፍ የሚፈልጉ ተጨረታዊ ሁሉ ከዚህ በታች የተመለከቱትን መስፈርቶች በሚሟላት መወዳደር ይችላሉ።
1. ተጨረታዊ የቫት ተመዝጋቢ፣ በሥራው መስክ ህጋዊና የታደሰ የንግድ ፍቃድ ያላቸው፣ የዘመኑን ግብር የከፈሉና የአቅራቢነት የምስክር ወረቀት ማቅረብ የሚችሉ፤
 2. ተጨረታዊ የጨረታ ማስከበሪያ ለአያንዳዱ ሰነድ 5000.00 (አምስት ሺህ ብር) በባንክ በተመሠከረ ቼክ (CPO) ከጨረታ ሰነዱ ጋር አያይዘው ማቅረብ አለባቸው፤
 3. ተጨረታዊ የተዘጋጀውን የጨረታ ሰነድ የማይመለስ ብር 500 (አምስት መቶ ብር) በመክፈል ይህ ማስታወቂያ በጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ድሬዳዋ አስተዳደር ሥራ፡ ከሁሉም ቴክኖሎጂ ልማት ቢሮ የግዢ፣ ፋይናንስና ንብረት አስተዳደር ደጋፊ ዳይሬክቶሬት መግዛት ይችላሉ።
 4. በጨረታው አሸናፊ የሚሆኑ ተጨረታዊ በጨረታ ሰነድ ላይ ለተዘረዘሩት ዕቃዎች (ለተጨረቱበት) አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከአያንዳንዱ ዕቃ ፍላጎት ወይም Sample ማቅረብ ይኖርባቸዋል።
 5. ተጨረታዊ ላሽነጻባቸው ዕቃዎች የጠቅላላ ዋጋ 10% በውል ማስከበሪያነት ማስያዝ ይኖርባቸዋል።
 6. ተጨረታዊ የጨረታ መወዳደሪያ ዋጋቸውን በገዙት የጨረታ ሰነድ ላይ ባለው ዝርዝር ሞልተው አርጅናልና ኮፒ በማድረግ ለዚህ ተግባር ድሬዳዋ አስተዳደር ሥራ፡ ከሁሉም ቴክኖሎጂ ልማት ቢሮ የጨረታ ሳጥን በድሬ ጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ 15 ተከታታይ ቀናት ማስገባት ይችላሉ።
 7. የጨረታው ሳጥን የሚዘጋው በ16ኛ ቀን በዕለቱ በ 3:30 ሰዓት ሆኖ ጨረታው የሚከፈተው በዕለቱ 4:00 ሰዓት ተጨረታዊ ወይም ህጋዊ ወኪሎቻቸው በተገኙበት ድሬዳዋ አስተዳደር ሥራ፡ ከሁሉም ቴክኖሎጂ ልማት ቢሮ የግዢ ፋይናንስና ንብረት አስተዳደር ዳይሬክቶሬት ይከፈላል።
 8. አሸናፊ ተጨረታዊ ያሸነፉባቸውን እቃዎች በ10 ቀናት ውስጥ በራሳቸው ትራንስፖርት በማጓጓዝ ቢሮው ግቢ ድረስ አምጥተው ያስረክባሉ።
 9. ቢሮው የተሻለ መንገድ ካገኘ ጨረታውን ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል የመሠረዘ መብት አለው።
- ለተጨማሪ መረጃ በስልክ ቁጥር 0251310111/ወይም 0912994637 በመደወል ማብራሪያ መጠየቅ ይችላሉ።
፡ የድሬዳዋ አስተዳደር ሥራ፡ ከሁሉም ቴክኖሎጂ ልማት ቢሮ

ማስታወቂያ

በአመልካች ወ/ሮ ደሱ መሀመድ አህመድ እና በተጠሪ አቶ ጆማል መሀመድ አህመድ መካከል ስላለው የባልና ሚስት ክስ ጉዳይ በተመለከተ ተጠሪ መከሰሱን አውቀው አመልካች ያቀረቡትን ክስና ማስረጃ ከፍ/ቤቱ ፊጅስትራር ቀርበው በመውሰድ መልስ ለመስጠት በፊጅስትራር በኩል መጋቢት 2 ቀን 2016 ዓ.ም ከጠዋቱ 2:30 እንዲያቀርቡና በአስማሚ በኩል ግራ ቀኛችሁ መጋቢት 4 ቀን 2016 ዓ.ም ከጠዋቱ 2:00 ሰዓት እንድትቀርቡ ክስ ለመስማት ደግሞ መጋቢት 5 ቀን 2016 ዓ.ም ከጠዋቱ 3:00 ሰዓት የድ/ዳ የፌ/የመ/ደረጃ ፍ/ቤት 1ኛ ቤተሰብ ችሎት አዟል።

የድ/ዳ የፌ/የመ/ደረጃ ፍ/ቤት

በድሬዳዋ አስተዳደር የሚፈፀሙ ወንጀሎችንና ህገ - ወጥ ድርጊቶችን ለመከላከል በአስተዳደራችን በተለያዩ ጊዜ በተደረገ የኦፕሬሽን ስራ ህገ - ወጥ የጦር መሳሪያ በቁጥጥር መዋሉን የድሬዳዋ አስተዳደር ፖሊስ ጠቅላይ መምሪያ ገለፀ

የድሬዳዋ ፖሊስ ጠቅላይ መምሪያ ከሌሎች የፀጥታ እና የአስተዳደር አካላት እንዲሁም ከካብራቲቲቲ ጋር በመቀናጀት በተለያዩ አካባቢዎች በተከናወኑ የኦፕሬሽን ስራዎች በርካታ የተፈፀሙ ወንጀሎችን፣ የተለያዩ የወንጀል ተሳትፎካላቸው ግለሰቦች ጋር ይዘምርሙራ እያጣራ ይገኛል።

በድሬዳዋ ፖሊስ ጠቅላይ መምሪያ በወንጀል ምርመራ ዘርፍ የከባድ ውንብድና ዘረፋና የተደራጁ ወንጀሎች ዲቪዥን ኃላፊ አ/ር ቴዎድሮስ ብስራት እንደገለፁት የድሬዳዋ አስተዳደርን ከወንጀል ስጋት ነፃ ለማድረግ ባላለፍነው ደር ተከታታይነት ያለው አመርቁየወንጀል ምርመራ ስራ መስራት ተችሏል ብለዋል።

በዚህም መሠረት ከመስከረም እስከ ጥር 2016 ዓ.ም በድሬዳዋ አስተዳደር ውስጥ በሚገኙ በተለያዩ አካባቢዎች ከካብራቲቲቲ በደረሰ ጥቆማ መሰረት እና ፖሊስ ባደረገው አጥፊ ስራ ስራ ስራ፣ አንድ ታጣሪ ክላሽኮቭ እና ሁለት መቶ አርባ ስድስት የተለያዩ ተተኪ ጥይቶችን ጨምሮ ስድስት ተጠርጣሪዎች በቁጥጥር ስር መዋላቸውን በድሬዳዋ ፖሊስ ጠቅላይ

መምሪያ በወንጀል ምርመራ ዘርፍ የከባድ ውንብድና እና ዘረፋ የተደራጁ ወንጀሎች ዲቪዥን ሀላፊ አ/ር ቴዎድሮስ ብስራት

የድሬዳዋ አስተዳደር ነዋሪዎች ምስጋናቸውን ያቀረቡት አ/ር ቴዎድሮስ ብስራት የድሬዳዋ አስተዳደር ሰላም አስተማማኝ እና ዘላቂ ለማድረግ ፖሊስ እየወሰደ ያለውን የተቀናጀ ስራ አጠናክሮ እንደሚቀጥል ጨምረው ተናግረዋል።

በፌዴራል ማረሚያ ቤት ኮሚሽን የድሬዳዋ ማረሚያ ቤት ማዕከል የፍላጎት ማስወገጃ እና ማጣሪያ ግንባታ ፕሮጀክት ተጠናቆ ተመረቀ

ይህም የፍላጎት ማስወገጃ እና ማጣሪያ ግንባታ ከ277 ሚሊዮን 3 መቶ ሺህ ብር በላይ በሆነ በጀት መጠናቀቁም ተገልጿል።

በዚህ የምረቃ ፕሮጀክትም ላይ ተገኝተው ጉብኝት እና ንግግር ያደረጉት የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ፍትህ ሚኒስቴር ሚኒስትር ዶክተር ጌዲዮን ጢሞቴዎስ እንደገለጹት ማረሚያ ቤቶች የትምህርት እና የምርት ማዕከል መሆን አለባቸው ባልነው መሰረት የድሬዳዋ ማረሚያ ማዕከል ለታሪካዊ የሚሰጡ አምራች እና የተማሪ ዜጋን መፍጠሪያ ስልጠናዎች ለሌሎች ማረሚያ ማዕከላት ምሳሌ የሚሆን ነው በማለት መደሰታቸውን ገልፀው ለዛሬ ምረቃ የበቃውም ፕሮጀክት በሀገር ልጆች የተሰራ እና የልምድ ሽግግር የተደረገበት በመሆኑ ሊተኮር ይገባል ብለው ይህ ፕሮጀክት ፍላጎትን በማጣራት ከማረሚያ ቤቱ አልፎ ለአስተዳደሩ እና ለሀገር የሚኖረው ጠቀሜታ የላለ እንደሆነ አንስተው ማረሚያ ቤቱ ከአስተዳደሩ ጋር ያለውን ቅንጅታዊ አሰራርን በማድከም ከዚህ የተሻለ ስራ ለመስራት መትጋት እንደሚገባም ተናግረዋል።

ከቡር አቶ ሀርቢ ቡህ የድሬዳዋ አስተዳደር ምክትል ከንቲባ እና የንግድ ኢንዱስትሪ እና ኢንቨስትመንት ቢሮ ሀላፊ በመድረኩ ላይ ተገኝተው እንደገለፁት የድሬዳዋ ማረሚያ ቤት ማዕከል በየጊዜው እየከናወነ ያለውን የለውጥ ስራዎች አድንቀው ለታሪካዊ የሚሰጡ ግዜ ወንጀል ጠል አምራች ዜጋ በመፍጠር ለተሰሩ ጠንካራ ስራዎች አመሰግነው መስተዳድሩ ከማረሚያ ማዕከሉ ጎን በመቆም አስፈላጊውን ድጋፍ እንደሚያደርግ አስታውቀዋል።

በዚህ የፍላጎት ማስወገጃ እና ማጣሪያ ግንባታ ፕሮጀክት ጋር ተያይዞ አጠቃላይ የግንባታውን ሂደት ሪፖርት ያቀረቡት የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች ኮሚሽን ኮሚሽነር ጆሪል ዳመና ዳርታ እንደገለፁት በ 2010 ዓ/ም ጀምሮውን ያደረገው እና ለዛሬው ምረቃ የበቃው ይህ ፕሮጀክት ከ277 ሚሊዮን ብር በላይ በመንግሥት በጀት መሰራት መቻሉን እና የሚጣራውም ውህ ከተቋሙ አልፎ ሌሎችንም ተጠቃሚ እንደ ሚያደርግ ተናግረው በወቅቱ ይህን ፕሮጀክት ለመስራት በሀገር ውስጥ በቂ ልምድ ስላልነበረ ከውጪ ሀገር ልምድ በመውሰድ ሀገር በቀል በሆነው የ ቲ ኤን ቲ ኮንትራክቲን እና በፈረንሳይ ሀገር በዘርፉ ልምድ ባካበተው ኢ ሞ በተሰኘው ድርጅት ተገንብቶ ለምረቃ ለመብቃት መቻሉን ገልፀዋል።

ለከብር እንግዶቹ ደግሞ አቀባበል በማድረግ በማረሚያ ማዕከሉ የትምህርት እና የምርት ስልጠና የሚሰጥባቸውን እና የሚመረትባቸውን ስፍራ ያስገቡት የድሬዳዋ ሀላገብ ማረሚያ ማዕከል ዳይሬክተር ረ/ኮሚሽነር ወንድሙ ደበለ የአንኳን ደህና መጣችሁ ንግግር አድርገዋል።

በዚህ የምረቃ መርሐ ግብር ላይም የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ፍትህ ሚኒስቴር ሚኒስትር ዶክተር ጌዲዮን ጢሞቴዎስ፣ ከቡር አቶ ሀርቢ ቡህ የድሬዳዋ አስተዳደር ምክትል ከንቲባ እና የንግድ ኢንዱስትሪ እና ኢንቨስትመንት ቢሮ ሀላፊ፣ ሚኒስትር ደ.ኤ.ታዎች፣ የፌዴራል ማረሚያ ቤቶች ኮሚሽን ኮሚሽነር ጆሪል ዳመና ዳርታ፣ የድሬዳዋ ፖሊስ ጠቅላይ መምሪያ አዛዥ ከቡር ኮሚሽነር ዓለሙ መግራ፣ የድሬዳዋ ሀላገብ ማረሚያ ማዕከል ዳይሬክተር ረ/ኮሚሽነር ወንድሙ ደበለ፣ የቢሮ ሀላፊዎች፣ የማረሚያ ቤቱ አመራር እና አባላቶች፣ የህግ ታሪካዊ ጥሪ የተደረገላቸው እንግዶች በተገኙበት ፕሮጀክቱ በይፋ ተመርቋል።

"በወንጀል መከላከል ስራችን በተገኙ ድሎች መዘናጋት ሳይኖር የተጀመሩ ስራዎችን አጠናክረን ማስቀጠል ይኖርብናል"

ም/ኮሚሽነር ጉሌድ ድሪዬ

በድሬዳዋ ፖሊስ ጠቅላይ መምሪያ የወንጀል መከላከል ዘርፍ ኃላፊ

በድሬዳዋ ፖሊስ ጠቅላይ መምሪያ የወንጀል መከላከል ዘርፍ የ2016 ዓ.ም የግማሽ ዓመት የስራ አፈፃፀም ሪፖርት ግምገማ የዘርፉ ኃላፊ ም/ኮሚሽነር ጉሌድ ድሪዬ፣ በዘርፉ ስር የሚገኙ የሰብዓ ዓመታት ስራዎች፣ የዲቪዥን ኃላፊዎች እንዲሁም የሁሉም ፖሊስ ጣቢያ የወንጀል መከላከል እና የማህበረሰብ አቀፍ ፖሊስ አገልግሎት አስተባባሪዎች በተገኘበት በቢ ካፒታል ሆቴል ተካሂዷል።

በመድረኩ ላይ በመገኘት የመከፈቻ ንግግር ያደረጉት በድሬዳዋ ፖሊስ ጠቅላይ መምሪያ የወንጀል መከላከል ዘርፍ ኃላፊ ም/ኮሚሽነር ጉሌድ ድሪዬ እንደተናገሩት ባለፉት ስድስት ወራት እንደ ድሬዳዋ አስተዳደር የነዋሪዎች ሰላምና ደኅንነት በመጠበቅ እና የህግ የበላይነት ለማረጋገጥ ከአስተዳደሩ ነዋሪዎች ጋር በተቀናጀ መልኩ በተሰሩ ስራዎች የላቀ ውጤት ማስመዘገብ መቻሉን ተናግረዋል።

ከከብር ከንቲባ ጀምሮ መላው የአስተዳደሩ ከፍተኛ አመራሮች ለሰላም ቅድሚያ በመሥጠት በከፍተኛ ትኩረት ሲሰሩ እንደነበሩ የገለፁት ም/ኮሚሽነር ጉሌድ ድሪዬ በተገኙ ድሎች መዘናጋት ሳይኖር የተጀመሩ ስራዎችን አጠናክረን ማስቀጠል ይኖርብናል ብለዋል።

በዘርፉ ስር የሚገኙ የሰብዓ ዓመታት ስራዎች በበኩላቸው በተቀመጠው ዕቅድ መሰረት የተቋሙን

ተልዕኮ እና ርዕይ ለማሳካት ይበልጥ ከማህበረሰቡ ጋር በመቀናጀት መስራት ይኖርብናል ብለዋል።

በመድረኩ ላይ በወንጀል መከላከል ዘርፍ ባለፉት ስድስት ወራት የተሰሩ ስራዎች በሪፖርት መልክ በኮሚሽነር ነጋሳም ተሾመ በወንጀል መከላከል ዘርፍ የኮምፕሊኒንግ ፊ/ቤት ኃላፊ የቀረበ ሲሆን በዋናነት በተለይ አስከፊውን የትራፊክ አደጋን አስቀድሞ ለመከላከል የገንዘብ ስራ ላይ ትኩረት በማድረግ ከገቢ በላይ ለሚሆኑ የካብራቲቲ ከፍተኛ ግንዛቤ ማሳደጊያ ስራ መስራቱ የተገለፀ ሲሆን ለሽብር ጥቃት ተጋላጭ የሆኑ የመሰረት ልማት አውታሮችና

የመንግስት ተቋማት ጥበቃ ስራተኞች እና አመራሮች ስልጠና የመስጠት ተግባራት እና ሌሎች በዘርፉ የተከናወኑ ስራዎች በሪፖርቱ ተገልጿል።

መድረኩ ላይ የሁሉም ፖሊስ ጣቢያ የወንጀል መከላከል እና የማህበረሰብ አቀፍ ፖሊስ አገልግሎት አስተባባሪዎች የስራ ሪፖርታቸውን ያቀረቡ ሲሆን ለዘርፉ ስራ ስኬታማነት በከፍተኛ አጋርነት ሲሰሩ ለነበሩ የሌሊት ታክስ አሽከርካሪዎች ማህበር እና ለወጣቶች አደረጃጀት የምስጋና የምስክር ወረቀት ተቀርቆላቸዋል።

"የድሬዳዋ ፖሊስ ለችግራችን ለሰጠን ፈጣን መፍትሔ እና የህግ የበላይነት በማረጋገጥ ላሳዩን ቀና ትብብር ምስጋናችን የላቀ ነው"

የግል ተበዳዮች

ከአምቦ ወደ ድሬዳዋ በቆሎ ለመነገድ ሁለት ግለሰቦች ነዋሪነቱን በድሬዳዋ ከተማ ካደረገው ተከላኝ ጋር ተነጋግረው በመተማመን ይመጣሉ ታዲያ ጥር 11 ቀን 2016 ዓ.ም በወረዳ 4 ገንደቆሬአካባቢ ከሚገኝ አንድ ወፍጮ ቤት የሚኑትን በቆሎ በማራገፍ የ191 ሺብር ቼክ የበቆሎ ባለቤቶች ልከውኝ ነው በማለት ከወፍጮ ቤቱ ባለቤቶች ላይ በዕምነት ያሳደሩበት ተከላኝ ወስዶ ይሰወራል ታዲያ ከአምቦ የመጡት እንግዶች ተከላኝን ልከ በመደወል ገንዘቡን እንዲሰጣቸው ቢጠይቁትም ከዚህ በፊት የነበረበትን እዳ እንደከፈለ እና ገንዘቡን ሊሰጣቸው እንደማይችል ተናግሮ ስልኩን በማጥፋት ይሰወራል።

በሁኔታው ግራ የተጋቡት ነጋዴዎች ገንዘባቸው መበላታቸውን እና እንደማይገኙት ተስፋ በመቁረጥ ለማንኛውም በማለት ለገንደቆሬ ፖሊስ ጣቢያ ያመለክታሉ። ፖሊስም ለጉዳዩ ትኩረት በመስጠት ከባንክ ጋር በመነጋጋር የተጻፈውን ቼክ እንዲታገድ በማድረግ ለግል ተበዳዮች ለችግራቸው መፍቻ ያስችላቸው ዘንድ በቆሎውን ካራኑባት ባለቤት የተወሰነ ጥሬ ብር እንዲሰጣቸው በማድረግ የተከላኝን አድራሻ ከባንክ አካውንቱ በማፈለግ በተለምዶ ጀርባ

እየተባለ በሚጠራው አካባቢ እንደሚኖር ማወቅ በመቻሉ ፖሊስ ባደረገው ብርቱ ክትትል ተከላኝ ግለሰብን በቁጥጥር ስር በማዋል ለግል ተበዳዮች በአጭር ቀን ውስጥ ሙሉ ገንዘባቸውን እንዲመለስ ያደረገ ሲሆን በተከላኝ ላይ ምርመራውን እያጣራ እንደሚገኝ የገንደቆሬ ፖሊስ ጣቢያ ምርመራ ክፍል

ተወካይ ኃላፊ ዋ/ሳጅን ስንዱ ካሳሁን ገልፀዋል። ገንዘባቸውን በአጭር ቀን ውስጥ የተመለሰላቸው ከአምቦ የመጡት ሁለቱ ነጋዴዎች የድሬዳዋ ፖሊስ የህግ የበላይነት ለማረጋገጥ ትኩረት ሰጥቶ ላሳዩው ቀና ትብብር የላቀ ምስጋናቸውን በጠቅላይ መምሪያው በመገኘት አቅርበዋል።

19ኛ ዓመት ቁጥር 864 ሳምንታዊ ዕትም ረቡዕ - የካቲት / 20 / 2016 ዓ.ም

የድሬዳዋ ከተማ ስቴዲየም አለም አቀፍ ጨዋታን አስተናገደ

በብሩክ ደስታ

የድሬዳዋ ከተማ ስቴዲየም የፊፋ እና የካፍ መስፈርቶችን፣ አለም አቀፍ ጨዋታዎችን ለማስተናገድ የሚያስችለውን ደረጃ በማሟላት የኢትዮጵያ ብሄራዊ የእግር ኳስ ቡድን ከዩጋንዳ አቻው ጋር የሚደርገውን የወዳጅነት አለም አቀፍ ጨዋታውን አስተናግዷል።

የድሬዳዋ ስቴዲየም ወደ ቀደም ከብር እና ዝናው ለመመለስ አስተዳደሩ ከፍተኛ ርብርብ በማድረግ የስቴዲየሙን የማስፋፊያ እና እድሳት ስራዎችን ሲያደርግ ቆይቶ ፤ የእግር ኳስ ሜዳው የሠው ሠራሽ የሳር ንጣፍ ሙሉ ለሙሉ ተጠናቆተመርቋል።

የድሬዳዋ ስቴዲየምን እንዲታደሥ የድሬዳዋን የገነነ የቀድሞ ገጽታዋን በማደስ በኩል ከፍተኛ አሻራቸውን ያኖሩት የድሬዳዋ አስተዳደር ከንቲባ አቶ ከድር ጁሀር የድሬዳዋ ስቴዲየም አለም አቀፍ ጨዋታዎችን በሚያስተናግደው መሀር ግብር ላይ በመገኘታቸው ከፍተኛ ደስታ እንደፈጠረላቸው ተናግረዋል።

የድሬዳዋ አለም አቀፍ ስቴዲየም የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቡድን ለሚያካሂዳቸው አህጉር አቀፍና አለም አቀፍ ማጣሪያ ጨዋታዎች በሜዳ አጠገን ከሀገር ውጪ በግዴታ ለሚደርጋቸው ጨዋታዎች የሚወጣውን ወጪ በማስቀረት በኩል የጎላ ሚና ይጫወታል ብለዋል።

በኢትዮጵያና በዩጋንዳ ብሔራዊ ቡድኖች መካከል በተካሄደው የወዳጅነት ጨዋታ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቡድን ለኒያም አይተን ባስቆጠረው አንድ ጎል ጨዋታውን ላለ በማሸነፍ አጠናቋል።

በኢትዮጵያና በዩጋንዳ ብሔራዊ ቡድኖች መካከል በተካሄደው የወዳጅነት ጨዋታ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቡድን ለኒያም አይተን ባስቆጠረው አንድ ጎል ጨዋታውን ላለ በማሸነፍ አጠናቋል።

የሁለተኛ ዙር የኢትዮጵያ ፕሪሚየር ሊግ ከ16ኛ ሳምንት እስከ 22ተኛ ሳምንት በድሬዳዋ ኢንተርናሽናል ስቴዲየም ይደረጋል

የ2016 የኢትዮጵያ ፕሪሚየር ሊግ ሁለተኛው ዙር ውድድር በድሬዳዋ ከተማ ድሬዳዋ ስቴዲየም የካቲት 21/2016 ዓ.ም እንደሚጀምር መገለጹ ይታወቃል። የሁለተኛ ዙር የውድድር መርሃ ግብሩም የኢትዮጵያ ብሄራዊ ቡድን ያሉበትን ጨዋታዎች እና የኢትዮጵያ ዋንጫ ቀጣይ ጨዋታዎችን ታሳቢ በማድረግ ከ16ኛ እስከ 22ኛ ሳምንት በድሬዳዋ ስቴዲየም ፣ ከ23ኛ እስከ 27ኛ ሳምንት በሃዋሳ የንጎርሲቲ ስቴዲየም እንዲሁም የመጨረሻዎች ሶስት ሳምንታት በአዲስ አበባ ስቴዲየም የሚደረግ ይሆናል።

የ2016 የኢትዮጵያ ፕሪሚየር ሊግ ETHIOPIAN PREMIER LEAGUE 2023/24			
ሳምንት 16			
ተቀ	ተጋባይ	ቀን	ሰዓት
1	ባህርያር ከተማ - ኢትዮጵያ መድን	ሐሙስ የካቲት 21 2016	10:00
2	ድሬዳዋ ከተማ - ሀምብሪቶ	ሐሙስ የካቲት 21 2016	01:00
3	መቻሌ - ሀምብሪቶ	እርብ የካቲት 22 2016	10:00
4	ፋላ ከተማ - ሃምብሪቶ	እርብ የካቲት 22 2016	01:00
5	ወላይታ ከተማ - ቅዱስ ጊዮርጊስ	ቅዳሜ የካቲት 23 2016	10:00
6	ወላይታ ድቻ - ቫጃጃ ከተማ	ቅዳሜ የካቲት 23 2016	01:00
7	ኢትዮጵያ ቡና - ሲዳማ ቡና	እሁድ የካቲት 24 2016	10:00
8	ኢትዮጵያ ንግድ ባንክ - አዳማ ከተማ	እሁድ የካቲት 24 2016	01:00
ሳምንት 17			
ተቀ	ተጋባይ	ቀን	ሰዓት
1	ሃምብሪቶ - ቫጃጃ ከተማ	ሐሙስ የካቲት 28 2016	10:00
2	መቻሌ - ባህርያር ከተማ	ሐሙስ የካቲት 28 2016	01:00
3	አዳማ ከተማ - ወላይታ ድቻ	እርብ የካቲት 29 2016	10:00
4	ሲዳማ ቡና - ወላይታ ከተማ	እርብ የካቲት 29 2016	01:00
5	ኢትዮጵያ መድን - ፋላ ከተማ	ቅዳሜ የካቲት 30 2016	10:00
6	ቅዱስ ጊዮርጊስ - ሀምብሪቶ	ቅዳሜ የካቲት 30 2016	01:00
7	ሀምብሪቶ - ኢትዮጵያ ንግድ ባንክ	እሁድ መጋቢት 1 2016	10:00
8	ኢትዮጵያ ቡና - ድሬዳዋ ከተማ	እሁድ መጋቢት 1 2016	01:00
ሳምንት 18			
ተቀ	ተጋባይ	ቀን	ሰዓት
1	ባህርያር ከተማ - ኢትዮጵያ ቡና	ሐሙስ መጋቢት 5 2016	10:00
2	መቻሌ - ባህርያር ከተማ	ሐሙስ መጋቢት 5 2016	01:00
3	ድሬዳዋ ከተማ - ሃምብሪቶ	እርብ መጋቢት 6 2016	10:00
4	ኢትዮጵያ ንግድ ባንክ - መቻሌ	እርብ መጋቢት 6 2016	01:00
5	ቫጃጃ ከተማ - ቅዱስ ጊዮርጊስ	ቅዳሜ መጋቢት 7 2016	10:00
6	ወላይታ ከተማ - ሀምብሪቶ	ቅዳሜ መጋቢት 7 2016	01:00
7	ፋላ ከተማ - ሲዳማ ቡና	እሁድ መጋቢት 8 2016	10:00
8	ወላይታ ድቻ - ኢትዮጵያ መድን	እሁድ መጋቢት 8 2016	01:00
ሳምንት 19			
ተቀ	ተጋባይ	ቀን	ሰዓት
1	መቻሌ - ወላይታ ድቻ	ሐሙስ መጋቢት 19 2016	10:00
2	ኢትዮጵያ ቡና - ፋላ ከተማ	ሐሙስ መጋቢት 19 2016	01:00
3	አዳማ ከተማ - ቅዱስ ጊዮርጊስ	እርብ መጋቢት 20 2016	10:00
4	ሀምብሪቶ - ሀምብሪቶ	እርብ መጋቢት 20 2016	01:00
5	ባህርያር ከተማ - ወላይታ ከተማ	ቅዳሜ መጋቢት 21 2016	10:00
6	ኢትዮጵያ መድን - ሃምብሪቶ	ቅዳሜ መጋቢት 21 2016	01:00
7	ኢትዮጵያ ንግድ ባንክ - ድሬዳዋ ከተማ	እሁድ መጋቢት 22 2016	10:00
8	ሲዳማ ቡና - ኢትዮጵያ መድን	እሁድ መጋቢት 22 2016	01:00
ሳምንት 20			
ተቀ	ተጋባይ	ቀን	ሰዓት
1	ወላይታ ከተማ - ወላይታ ድቻ	ሐሙስ መጋቢት 26 2016	10:00
2	ኢትዮጵያ ንግድ ባንክ - ሀምብሪቶ	ሐሙስ መጋቢት 26 2016	01:00
3	ኢትዮጵያ ቡና - ሃምብሪቶ	እርብ መጋቢት 27 2016	10:00
4	ፋላ ከተማ - ድሬዳዋ ከተማ	እርብ መጋቢት 27 2016	01:00
5	መቻሌ - ቅዱስ ጊዮርጊስ	ቅዳሜ መጋቢት 28 2016	10:00
6	ባህርያር ከተማ - ቫጃጃ ከተማ	ቅዳሜ መጋቢት 28 2016	01:00
7	ሀምብሪቶ - አዳማ ከተማ	እሁድ መጋቢት 29 2016	10:00
8	ሲዳማ ቡና - ኢትዮጵያ መድን	እሁድ መጋቢት 29 2016	01:00

የ2016 ዓ.ም አንደኛ ዙር የብሔራዊ ቦክስ ክለቦች ሻምፒዮና በአዲስ አበባ ሲጀምር የድሬዳዋ ከተማ ቦክስ ቡድን አስራ አምስት ሜዳሊያዎች ማምጣት ችሏል

ፍፃሜውን ባገኘው የኢትዮጵያ ብሔራዊ የክለቦች ቦክስ ሻምፒዮና የድሬዳዋ ከተማ ቦክስ ቡድን በፍፃሜው ሁለት ተጨማሪ የወርቅ ሜዳሊያዎች ማሳካት ችሏል።

ሱራፊል አላዩ ተጋጣሚውን አሸንፎ የወርቅ ሜዳሊያ ሲያገኝ አብዱሰላም አቡበከርም በ57 ኪ.ግ ሁለተኛ ወርቅ ሜዳሊያ በፍፃሜው ዕለት አስመዝግበዋል።

የድሬዳዋ ከተማ ቦክስ ቡድን በአዲስ አበባ በተካሄደው የገኛ ዙር ውድድር አምስት ወርቅ ሰባት ብር እና ሶስት ነገስ ባጠቃላይ አስራ አምስት ሜዳሊያዎችን በማምጣት ውድድሩን አጠናቋል።

